

کلمه گیلکی	مثال گیلکی	کلمه فارسی	مثال فارسی
آ	آ مأمود خورم آدمه	آقا	آقا محمود آدم خوبی است
آب دان درم	گوئانا آب دان درم	دارم آب می‌دهم	دارم به گل‌ها آب می‌دهم
آج	آج باورده	سیری‌ناپذیر	سیری‌ناپذیر است
آجور	آجور دیفار ٲ جا گفتن دره	آجر	آجر دارد از دیوار می‌افتد
آخربسر	من کی دائم آخربسر وا بائی می‌ویجا	سرانجام	من که می‌دانم سرانجام باید نزد من بیایی
آخریس	شانامه آخریس خوشه	پایان	پایان شاهنامه خوش است
آدم-نفر	شیمی آدم-نفران کوئیا ایسائیید؟	اعضا	اعضای شما کجا هستند؟
آشخال جابه	آشخالنا تاود آشخال جابه	سطل زباله	زباله‌ها را داخل سطل زباله بینداز
آغوز	آغوز خوری؟	گردو	گردو می‌خوری؟
آلاخان والاخان	آلاخان والاخانی جا بئتره	دربه‌در	از دربه‌دری بهتر است
آها	آها، منم ایم	بله	بله، من هم می‌آیم
آهین	می‌دوکان آهین یورد ٲ ور نهآ	آهن	مغازه من کنار پل آهنی است
آوج	هرچی زنگ بزئم آوجا ندا	جواب	هر چه زنگ زدم جواب نداد
آ	شوقاژا چاکودی؟	را	شوقاژ را تعمیر کردی؟
آبچ	آبچ ٲ کاران کودن نوا	بی‌مزه	کارهای بی‌مزه نکن
آتو	آتو نی-یه	چنین	چنین نیست
آجور	آجور چی-یان مرآ حالی نی-یه	این‌گونه	این‌گونه چیزها را متوجه نمی‌شوم
آذب	می‌برار آذب	مجرد	برادرم مجرد است
آرایم	آرایم بیا	این‌طرف هم	این‌طرف هم بیا
آرسو	تی آرسوئانا پاکون	اشک	اشک‌هایت را پاک کن
آزازیل	آ آزازیل ٲ زاکانا فآندر	بسیار شیطان	این بچه‌های بسیار شیطان را نگاه کن
أسباب	ایچه أسباب باورم بوخوری؟	خوراکی	کمی خوراکی بیاورم بخوری؟
أشان	أشان کی أمون درید کیسید؟	ایشان	ایشان که دارند می‌آیند چه کسانی هستند؟
أشبل	مائی أشبل ٲ مرآ کوکو چاکونیدی	تخم ماهی	با تخم ماهی کوکو درست می‌کنند
ألاو	جه وس هوا سرده أمی دهنا ألاو بیرون	بخار	از بس هوا سرد است از دهان ما بخار

خارج می‌شود		آیه	
باقی‌مانده شیر را داخل ظرف بریز	باقی‌مانده	شیر ۲ اَلْباقِي-یا دَوکُون جا دَوْرُون	اَلْباقِي
به من پشت پا زد افتادم	پشت پا	مرأ اَلْنِگ بزه بکفتم	اَلْنِگ
ما دو نفر هستیم	ما	أَمَان دَو نفریم	أَمَان
دارم از استادیوم می‌آیم	آمدن	ورزشگا جا أَمُون درم	أَمُون
این دوغ خیلی غلیظ است	غلیظ	أ دَوُع پَوْر أَمبسته	أَمبست
من هم با تو می‌آیم	با	منم تي أَمراً أيم	أَمراً
شما هم با ما می‌آیید؟	ما	شَوْمانم أَمي أَمراً أئيدي؟	أَمي
این چیست؟	این	أَن چيسه؟	أَن
این ساعت چهارصد تومن ارزش دارد؟	ارزش	أ ساعت چارصد تَوْمُون أُنديفه دَاره؟	أُنديفه
برای چه این‌قدر تدارک دیده‌ای؟	تدارک	چي ره أُنقد اَنگارِه بيده-ئي؟	اَنگارِه
بيخود برای خودمان دردسر درست کردیم	دردسر	هَاجين أَمه ره اَوانگارِه بيده-ئيم	اَوانگارِه
کاپشن من را می‌آوری؟	می‌آوری	مي کافشينا أوري؟	أوري
فرزند اولت است؟	اول	تي أولي زاكه؟	أولي
ساعتم را گم کردم	گم	مي ساعتاً أويراً كُودم	أوير
این دو نفر مانند هوو هم هستند	هوو	أشان دَوْتا أويستي-يا مَأيدي	أويستي
کلیدهایت را این‌جا گذاشته بودم	این‌جا	تي كيليداناً أياً بِنأ بَوَم	أياً
شبنم روی گل‌ها نشسته است	شبنم	أياز بينيشته گَوَلان ۲ سر	أياز
پلو تو بسیار شور است	بسیار شور	تي پلا اَزدمه	اَزدم
چه وقت می‌توانیم بازی کنیم؟	چه وقت	أكه تَأنيم بازي بَوَكُونيم؟	أكه
من و حسين دو نفری می‌رویم	و	من و حَوْسَن دَوْتائِي شيم	و
تمام کاغذها را ریز ریز کرد	ریز ریز	کاغذاناً همه' ارجئن ارجئناً كَوْدِه	ارجئن ارجئن
یک میلیون تومان پول لازم دارم	یک	اي ميليون تَوْمُون پَوَل خَایم	اي
تو را ببینم بسیار زیاد می‌بوسم	بسیار زیاد	ترا بیدينم اي فچم ماچي دهم	اي فچم
یک مشت برنج به من بده	یک مشت	اي مَوْشته بچ مرأ فَاَدَن	اي مَوْشته
زمانی تو را خیلی می‌خواستم	زمانی	اي وخت پَوْر ترا خَاستيم	اي وخت
هرکدام از لباس‌هایش یک گوشه افتاده	یک گوشه	أَن ۲ رختان هرتأ اي ور گفته	اي ور

اي وري	اُ تابلؤ چي ره اي وري نهأ؟	كج	برای چه این تابلو كج است؟
اي يئم	اي يئم سيبيشكا مرأ فأدي؟	يك مشت	يك مشت تخمه آفتابگردان به من می‌دهی؟
ايتأ	ايتأ كاغذ مرأ فأدن	يك	يك كاغذ به من بده
ايجانا	من وُ ميعاد ايجانا بؤشؤئيم بيرون	با هم	من و ميعاد با هم بيرون رفتيم
ايدانه	ايدانه كوئي خأيم	يك عدد	يك عدد كدو می‌خواهم
ايدفأ	ايدفأ بامؤم شيمي خانه	يك بار	يك بار به خانه شما آمدم
ايدفأئي	ناصر ايدفأئي بامؤ اوتاق ۲ دؤرون	ناگهان	ناصر ناگهان داخل اتاق آمد
ايدقه	ايدقه بئس	يك دقيقه	يك دقيقه صبر كن
ايروز	ايروز دئه بمانسته مي تعطيلي-يان تؤمانأ به	يك روز	يك روز ديگر مانده تا تعطيلاتم تمام شود
ايزه	ايزه بؤشو اؤشنتر	كمی	كمی آن طرفتر برو
ايسأبيد	ديشب همه أمي خانه ايسأبيد	بودند	همه ديشب خانه ما بودند
ايسال	ايسال دئه مي درز تؤمانأ به	يك سال	يك سال ديگر درسم تمام می‌شود
ايسم	تي ايسم چيسه؟	نام	نام تو چيست؟
ايسيد؟	شؤمان چن نفر ايسيد؟	هستيد؟	شما چند نفر هستيد؟
ايسكمؤ	بؤشو دؤكان دؤتا ايسكمؤ بيهين	بستنی يخی	برو مغازه دو عدد بستنی يخی بخر
ايشتاو	هأی أمرأ ايشتاو ديهه	هشدار	مدام به ما هشدار می‌دهد
ايشتاوي	ايشتاوي چي گمه؟	می‌شنوی	می‌شنوی چه می‌گويم؟
ايششه	ايششه، لانتني	اه (لفظ تنفر)	اه، مار
ايشماردن	مي زأی ايشماردنأ نأنه	شمارش	بچه من شمارش بلد نيست
ايشكؤر	كيشكأان ۲ رئم ايشكؤر فؤكؤن	خرده برنج	برای جوجه‌ها هم خرده برنج بپز
ايشكنئن	چي-يا ايشكنئن دري؟	شكستن	داری چه چیزی را می‌شكنی؟
ايمرو	ايمرو بؤشؤم كيتابخانه	امروز	امروز به كتابخانه رفتم
اينسان	اينسان بؤبو	انسان	انسان باش
اينفر	اينفر دئه خأئيم أمي جرگه چأكؤده ببه	يك نفر	يك نفر ديگر می‌خواهيم تا گروه‌مان درست شود

ایوار ایوار	... ایوار ایوار شئطان مرا گه	گهگاه	... گهگاه شیطان به من میگوید
ایواردم	ایواردم وا بشم بازار	یکبار دیگر	یکبار دیگر باید به بازار بروم
ایوارکی	ایوارکی بؤگو نایم ترا راحتاً کۆن	به یکباره	به یکباره بگو نمی‌آیم خودت را خلاص کن
ایپیچم	گۆش نۆکۆنی ایپیچم ترأیا	برخورد تندی می‌کنم	توجه نکنی برخورد تندی با تو می‌کنم
ایپچه	ایپچه پلا مه ره دۆکۆن	کمی	کمی پلو برای من بریز
ایچی	ایچی خایم ترا بگم	یک چیز	یک چیز می‌خواهم به تو بگویم
اوتاق	می اوتاق کۆیتا ایسه؟	اتاق	اتاق من کدام یک است؟
اودۆشتن	سۆمبۆر مأنستن أمی خۆنا اودۆشتن درید	مکیدن	مانند زالو دارند خون ما را می‌دوشند
اورشین	کترأیا اؤسادم قاتۇقا اورشین بزئم	هم زدن	کفگیر چوبی را برداشتم خورش را هم زدم
اوسان	قاقۇشاقانا اوسان بأور	بردار	قاشق‌ها را بردار بیاور
اۆسه کۆد	أ کیتابأ کی اۆسه کۆد؟	فرستاد	این کتاب را چه کسی فرستاد؟
اۆشان	اۆشان کیسید؟	آنها	آنها چه کسانی هستند؟
اۆشکۆفت	آب مرا اۆشکۆفت	در گلو گیر کرد	آب در گلویم گیر کرد
اۆن	اۆن چیسه؟	آن	آن چیست؟
اویا	مهین ۆ کیف اویا نهأ	آنجا	کیف مهین آنجا است
اۆچین	تی کیتابانا اۆچین	جمع کن	کتاب‌هایت را جمع کن
اۆکۆف	أمه ره اۆکۆف دره	شگون	برای ما شگون دارد
بأور	پۆشۆ می کیفأ بأور	بیاور	برو کیفم را بیاور
بؤبؤسته	أ پلا دئه بؤبؤسته	آماده	این پلو دیگر آماده است
بؤبؤسته	چی بؤبؤسته؟	شده است	چه شده است؟
بؤبؤسته	مهسا مرد ۆ ره بؤبؤسته	شوهر کردن	مهسا شوهر کرد
بؤرسفته	می کیف ۆ بند بؤرسفته	پاره شد	بند کیفم پاره شد
بؤرسن	دئه بؤرسن	تمام کن	دیگر تمام کن
بۆق	ماشین ۆ شیشه بۆق بۆکۆده	بخار	شیشه ماشین بخار کرده است
بئس	ایمشبأ أمی خانه بئس	بمان	امشب را در خانه ما بمان

بئس	اييچه بئس	صبر كن	كمى صبر كن
بئگان	هؤيا بئگان	بيفكن	همانجا بيفكن
بار بامؤئيد	گيلكان نترس بار بامؤئيد	تربيت شدهاند	گيلكها شجاع تربيت شدهاند
باش	خؤ پيله برارأ باشه	پيروز	بر برادر بزرگاش پيروز است
باقي بمأنسته	أن ۛ باقي بمانسته چي بؤكؤنم؟	باقى مانده	باقى مانده اين را چه كنم؟
بال	مي بالأ بيگير	دست	دستم را بگير
بال زئن	أن ۛ پئر أنا بال بزه	حمایت کردن	پدرش از او حمایت کرد
بالاخا	أمي بالاخا ويريشته	هواخواه	به هواخواهى ما برخاست
بامؤخته	بامؤخته آدمأ همه دؤس دأريدي	با ادب	آدم با ادب را همه دوست دارند
بامؤختي	اؤشاني كي بؤگؤفتمه بامؤختي؟	ياد گرفتن	آنهايى كه گفتم را ياد گرفتن؟
ببه	أگه أتؤ ببه	باشد	اگر چنين باشد
ببه	من گب خبربري نؤكؤنم هرچي خأيه ببه بدأ ببه	بشود	من خبرچينى نمى كنم هرچه مى خواهد بشود بگذار بشود
بتپسته	يخچال أسباب ۛ جا بتپسته-يه	پر	يخچال پر از وسايل است
بيج	ايمسال بيج گيرانأ بؤسته	برنج	امسال برنج گران شده است
بجار	أگه كاري نؤكؤنيم أمي بجاران همه دس جه شيدي	شاليزار	اگر كاري نكنيم تمام شاليزارهاي مان از دست مى روند
بجاركار	بجاركار كؤدن دره	كشاورزى (در شاليزار)	در شاليزار كشاورزى مى كند
بجاوسته	كي خؤ بجاوسته آدمسأ تاودأ خيابان ۛ دؤرون؟	جویده	چه كسى آدمس جويدهاش را در خيابان انداخت؟
بجسته	مي دس ۛ رگ بجسته	برجسته	رگ دستم برجسته شد
بخألي	بخألي آخري سال ببه	به گمانم	به گمانم سال آخر باشد
بدأ	بدأ بيدينم چي تأنم بؤكؤنم	بگذار	بگذار بينم چه مى توانم بكنم
بدگيل	أ مانتؤ بدگيل ني-يه أمما مي ديلأ نيگيفته	زشت	اين مانتو زشت نيست اما مورد پسند من نيست
برأر	مي برار بؤشؤ ايجباري	برادر	برادرم به سربازى رفته است
برار زن	أفشين ۛ برارزن مي ريفتقه	زن برادر	زن برادر افشين با من دوست است
برارزا	مي برارزا بؤشؤ مڈرسه	برادرزاده	برادرزادهام به مدرسه رفته است

بردن	تقي زن ببرده	ازدواج (با زن)	تقي زن گرفته است
برسه	أ خورمالوئان برسه	پخته	این خرمالوها پخته است
بزَن بزن	ديروَ اَمي كوچه سر بزن بزن بَوَ	درگیری	ديروز سر كوچه ما درگیری بود
بسته	بسته كوئي؟	شرط	شرط می‌بندی؟
بسر تأوداً	مأمد مرأ بسر تأوداً بشم بانك	یادآوری کرد	محمد به من یادآوری کرد به بانك بروم
بسر دكفتم	بسر دكفتم ايمسال بشم دانشگا	تصميم گرفتم	تصميم گرفتم امسال به دانشگاه بروم
بسچي	بسچي كي ايم	به‌طور قطع و يقين	به‌طور قطع و يقين می‌آيم
بشكفت	ورفَ سينگيني جاَ اَ دار بشكفت	شكست	این درخت از سنگيني برف شكست
بل	اَنَ بَل بَل َ گوشاَ فأندر	پهن و درشت	گوش‌های پهن و درشت‌اش را نگاه كن
بمأنستم	دَنه بمأنستم	از يا افتادم	ديگر از يا افتادم
بمأنسته	اَ نان بمأنسته-يه	بيات	این نان بيات است
بمرده	كوَروَنا واسي دانني چن نفر بمرده؟	مرده	به خاطر کرونا می‌دانی چند نفر مرده است؟
بنأ اوسان	آدم وا خوَ بنأ اوسانأ بدأنه	راه و روش زندگی	آدم بايد راه و روش زندگی خودش را بداند
بندام	بندامَ آدمَ مرأ نوَاسي نيشتن	بدنام	با آدم بدنام نبايد ارتباط داشت
بنماسته	خوَرأ اَمراً بنماسته	نشان داد	خودش را به ما نشان داد
بنه	تي ماشينأ هأياً بنه	بگذار	ماشينات را همين‌جا بگذار
به	اَ راديؤُ چاكُوده به؟	می‌شود	این راديو درست می‌شود؟
به زرف	پئله-ياَ به زرف بزه زيمين بشكنه	محکم	نعلبکی را محکم به زمين زد شكست
به فسكأ دأ	أمرأ به فسكأ دأ	لو داد	ما را لو داد
بي	توَ ناصرَ اَمراً بي	بودی	تو با ناصر بودی
بي	مي اَمراً ريفئقأ بي؟	می‌شوی	با من دوست می‌شوی؟
بي شناق	بعضي-يان پور بي شناقيد	حق شناس	بعضی‌ها خیلی حق شناس هستند
بي يا	گيلانَ بجاران همه بي يا بوستن دره	نابود	تمام شاليزارهای گيلان دارد نابود می‌شود
بي پوشت	خودا بوکونه هي کس بي پوشت نبه	تنها	خدا کند هيچ کس تنها نباشد
بي چنگ و مؤشت	آدم نوأ بي چنگ و مؤشت ببه	بی‌عرضه	آدم نبايد بی‌عرضه باشد

بیاره	هرکي وا بیاره خو گبأ بزنه	جرات کند	هرکس باید جرأت کند سخن خود را بگوید
بیافتي	وأمج ولکي بیافتي	پیدا کردی	جستجو کن شاید پیدا کردی
بیبیشته	بیبیشته بج خایم	سرخ شده	برنج سرخ شده می‌خواهم
بیجیر	بیأ بیجیر	پایین	بیا پایین
بیروڼ	بوښو بیروڼ	بیرون	برو بیرون
بیسپاردم	مرجانأ بیسپاردم	سفارش کردم	به مرجان سفارش کردم
بینا کوډه	سعید دیرو تا هسأ بینا کوډه درز خأندن	شروع کرد	سعید از دیروز تا حالا شروع کرده درس بخواند
بینیش	أیا بینیش	بنشین	اینجا بنشین
بینیویشته-کس	أ کیتاب ٚ بینیویشته-کس کیسه؟	نویسنده	نویسنده این کتاب چه کسی است؟
بیچه-ئي	او کوڼوسأ بیچه-ئي؟	چیدی	آن ازگیل را چیدی؟
بیگيغت	مي پولا بیگيغت	گرفت	پولم را گرفت
بسر	چار ما بسر وا بشم پاریس	در میان	چهار ماه در میان باید به پاریس بروم
بچمسته	أنقد بچارکار بوکوډد أشان ٚ کمر بچمسته دأره	خمیده	آن‌قدر در شالیزارها کار کرده‌اند کمرشان خمیده شده است
بچنگأ دأ	خو پولانأ همه ٚ بچنگأ دأ	از دست داد	تمام پول‌هایش را از دست داد
بچکسته	کارن بچکسته فني کاران ٚ ره	شایسته	کارن برای کارهای فنی شایسته است
بچوک	وحیدأ بیدئم بچوک نیشته بو	چمباتمه	وحید را دیدم چمباتمه نشسته بود
بکأشته	أ گوڼانأ حسن بکأشته	کاشته	این گل‌ها را حسن کاشته
بکشه-ئي	چي بکشه-ئي؟	رسم کردی	چه چیزی رسم کردی؟
بکشه-ئي	أشانأ بکشه-ئي	وزن کردی	این‌ها را وزن کردی
بکفت	زأی دار ٚ جه بکفت	افتاد	بچه از درخت افتاد
بکفته راشي	أرأ شوڼ نوأ بکفته راشي-يه	جاده متروکه	از این راه نرو جاده متروکه است
بگردستید	أول أمرأ بگردستید	بازرسی کردند	ابتدا ما را بازرسی کردند
بگشت	نأئم چي مرأ بگشت	نیش زد	نمی‌دانم چه چیزی مرا نیش زد
بگنسته	آغوژ بگنسته مي سرأ	برخورد کرد	گردو به سرم برخورد کرد
بگیلا کون	أ گبانأ هایأ بگیلا کون	دفن کن	این حرف‌ها را همین‌جا دفن کن

بق	تي كار بو؟	بود	كار تو بود؟
بوجور	بوشو بوجور	بالا	برو بالا
بوجور اوتاق	زاكانا بير بوجور اوتاق	اتاق بالا	بچه ها را به اتاق بالا ببر
بوخوس	دئره، بوشو بوخوس	بخواب	ديروقت است، برو بخواب
بودوج	تائي مي پرهنا بودوجي؟	بدوز	مي تواني پيراهنم را بدوزي؟
بودورون	بوشو بودورون	داخل	برو داخل
بوروز	تي فسكا بوروز دان نوا	فاش	رازت را فاش نكن
بوز	مي پا بوز مرا در كونه	پاشنه پا	پاشنه پايم درد مي كند
بوسوجانه	غذايا همه ' بوسوجانه	سوزاند	تمام غذا را سوزاند
بوشوستم	تي رختانا بوشوستم	شستم	لباس هايتم را شستم
بوفورؤختم	مي گوشي-يا تازگي-يان بوفورؤختم	فروختم	گوشي ام را به تازگي فروختم
بوچولكسته	امي باغچه گولان بوچولكسته	پژمرده	گل هاي باغچه ما پژمرده شد
بوک بوکوده	ايمرو چي ره بوک بوکوده-ئي؟	يکر	برای چه امروز يکر هستي؟
بوکوشيد	اشان خائيد همه بوکوشيد	بکشند	ايشان مي خواهند همه را بکشند
بوگروختيم	صابخانه كي بامو امان بوگروختيم	فرار كرديم	صاحب خانه كه آمد ما فرار كرديم
بوگو بيشتاو	شيمي بوگو بيشتاو نيشتاوستم	گفتگو	گفتگوي شما را نشنيدم
بوگو موگو	مي دو ماغ خارش كونه بوگو موگويه	غيبت	بيني ام مي خارد غيبت ام را مي كنند
تائم	تائم انا چاكونم	مي توانم	مي توانم اين را درست كنم
تا به تا	تي جورافان چي واسي تا به تايه؟	لنگه به لنگه	برای چه جوراب هايتم لنگه به لنگه است؟
تا هسا	تا هسا كورم كلاچ بازي بوکوده-ئي؟	تا به حال	تا حالا كورم كلاچ بازي كرده اي؟
تاخت	تاختاگر بخانه	سرعت	به سرعت به خانه برو
تارانه	ان ' كرد ' كار همه ' اون ' جا تارانه	دور مي كند	رفتارش همه را از او دور مي كند
تازه	تازه-چي بوگو	جديد	چيز جديدي بگو
تازگي-يان	تازگي-يان عليا بيدئي؟	به تازگي	به تازگي علي را ديده اي؟
تاشتن	مي ريشا تاشتن درم	تراشيدن	دارم ريشم را مي تراشم
تالان تالاني	ا تالان تالاني دورون نان گيرانا بوسته	هرج و مرج	در اين هرج و مرج نان گران شد
تام	تام بزن	سكوت	سكوت باش

تام	ایجوړ غذا خوړي آدم ۚ تاماً دکفه	هوس	جوری غذا می‌خوری آدم هوس می‌کند
تامتومازه	تامتومازه نیشته بو	بی سر و صدا	بی سر و صدا نشسته بود
تان	کاسیي دریا تان همه-جوړ مائي دره	عمق	در عمق دریای کاسیین همه‌نوع ماهی وجود دارد
تاوده	آشخالاناً تاوده اوړاً	پرتاب می‌کند	زباله‌ها را به آن طرف پرتاب می‌کند
تترج	هأتو تترج بڼه	پشت سر هم	همین‌طور پشت سر هم بگذار
تجروبه	مي تجروبه گه ا کار آخړيس ناره	تجربه	تجربه من می‌گوید این کار نتیجه ندارد
تر ۚ راکه	تر ۚ راکه مرا دکفته اُمي دوښال	شاخه نازک	با شاخه نازک ما را دنبال کرد
تر ۚ چسب	تر ۚ چسب بوښو	فرز	فرز برو
ترسانه	تي گبان اُمرا ترسانه	می‌ترساند	حرف‌هایت ما را می‌ترساند
ترکمه	ا زای چقد ترکمه-یه؟	حرف نشنو	این بچه چه‌قدر حرف نشنو است؟
تس	أنقد بوخوړده تسأ بوسته	ولو شدن بعد از پرخوری	آن‌قدر خورده ولو شده است
تسک ۚ دیل	بوښوم مي مآر ۚ خبراگیر تسک ۚ دیل بو	دل‌تنگ	رفتم احوال مادرم را بیرسم دل‌تنگ بود
تشت	تشتا اوسان باور	ظرف مسی (با لبه بلند)	ظرف مسی را بردار بیاور
تشتا	مرا تشتایه	تشنه	تشنه هستم
تفاق دکفته	منم نانم چي تفاق دکفته دأره	اتفاق افتاده	من هم نمی‌دانم چه اتفاقی افتاده است
تفتک	ا تفتک دومرتبه بامو	مزاحم	این مزاحم دوباره آمد
تنگام	داوودا ترسأ گیره ا تنگام ۚ کوچه'نا دواره	تنگ و تاریک	داوود می‌ترسد از این کوچه‌های تنگ و تاریک عبور کند
ته ره	ا پرهنا ته ره بیهین	برای خودت	این پیراهن را برای خودت بخر
تهب بسر	اُمي اُمبارا جنس دره تهب بسر	لبالب	انبار ما از جنس لبالب است
تي	اُن تي کاره؟	تو	این کار تو است؟
تي	من تي مرا ايم	تو	من با تو می‌آیم
تيان	بوښو تيانا باور	دیگ	برو دیگ را بیاور
تیتالی	زاکان ۚ تیتالی ره کیتاب بخانید	سرگرمی	برای سرگرم کردن بچه‌ها کتاب بخوانید
تیج	ا چاقو تیج-نی-یه	تیز	این چاقو تیز نیست
تیري پیري	مي چومان تیري پیري شه	سیاهی	چشم‌هایم سیاهی می‌رود

تیریح مائي	تیریح مائي کاسیي دریا مئن زیویسته	ازون برون	ازون برون در دریای کاسیین زندگی می‌کند
تینتیر	های مه ره تینتیر أمؤئی	عشوه	مدام برایم عشوه می‌آمد
تی‌تی	سئب دار تی‌تی بۆکۆده	شکوفه	درخت سیب شکوفه کرده است
ئلس	می چۆم تلس بۆکۆد	ورم	چشمم ورم کرد
ئمش	ئمش می دسا جیجا کۆنه	خار	خار دستم را زخمی می‌کند
تک	بزه می تکأ	پهلو	به پهلویم زد
تک دۆد	حسن تک دۆده	خالی‌بند	حسن خالی‌بند است
تکام	هاچین تی سرا تکام دان نوا	تکان	بیخودی سرت را تکان نده
تۆر	پاک تۆرا بۆسته دأره	دیوانه	به کلی دیوانه شده است
تۆرتۆره	پارچه ' همه ' تۆرتۆره ' کۆد	پاره پاره	تمام پارچه را پاره‌پاره کرد
تۆشک	خۆلی تۆشکا فیشان	هسته	هسته آلوده را دور بریز
تۆشکه	أ تۆشکه وا نیبه	گره	این گره باز نمی‌شود
تۆقا	من گیلان ٚ تۆقایم	عاشق	من عاشق گیلان هستم
تۆمان	می تۆمان کۆیا نها؟	شلوار	شلوار من کجاست؟
تۆمان	فئلم تۆمانا بۆسته؟	تمام	فیلم تمام شده است؟
تۆند	پۆر تۆند بۆ	بداخلاق	خیلی بداخلاق بود
تۆند	تۆند بیا	سریع	سریع بیا
تۆنداتۆند	تۆنداتۆند بۆشۆ	با شتاب	با شتاب رفت
تۆنگۆله	ایتا تۆنگۆله بزَن	ضربه با سر انگشتان	با سر انگشت یک ضربه بزَن
تۆک	کیشکانانا دۆمبالا کۆنی اُشان ٚ مار ترا تۆک گیره	نوک	جوجه‌ها را دنبال کنی مادرشان تو را نوک می‌گیرد
تۆک	تی تۆک خۆن أمۆن دره	لب	لبات دارد خون می‌آید
تۆکاپره	سجاد و اکبر تۆکاپره' دیبید	جر و بحث	فرزاد و احمد جر و بحث می‌کردند
تۆکه	آب تۆکه کۆنه	چکه	آب چکه می‌کند
تۆکه	ایتا تۆکه آب مرا فادن	اندک	یک کم آب به من بده
جا	نادر ٚ جا فگیفتم	از	از نادر گرفتم
جا	کی جا بامؤ دأری؟	از جانب	از جانب چه کسی آمده‌ای؟

جا	تو لایلا جا بیا	به جای	تو به جای لایلا بیا
جور	تي وسيله‌ن کابینت ٚ جور نهأ	بالا	وسایلات بالای کابینت است
جابجا	تا انا بوگو‌فتیم، جابجا بوشو	سریع	تا به او گفتیم، سریع رفت
جابه	پرتخالنا دیچین جابه دورون	جعبه	پرتقال‌ها را داخل جعبه بچین
جایگا	گیلان تالش و گیلک ٚ جایگاه	جایگاه	گیلان جایگاه گیلک و تالش است
جخترأ دا	هرچی انا بوگو‌فته=بوما جخترأ دا	فراموش کرد	هر چه به او گفته بودم را فراموش کرد
جرگه	أمي جرگه سي تا آدم-نفر دأره	گروه	گروه ما سی نفر عضو دارد
جزنه	کرا خورا جزنه أمي جرگه دورون	جا می‌کند	دارد خودش را درون گروه ما جا می‌کند
جغله	مي جغله هف ما دأره	نوزاد	نوزاد من هفت ماه‌اش است
جندره	او زناي کيسه أمرأ جندره؟	با خشم نگاه می‌کند	آن زن کیست دارد با خشم به ما نگاه می‌کند؟
جنگستن دریم	شباندا ٚ روز کرا جنگستن دریم	داریم می‌جنگیم	شب و روز در حال جنگیدن هستیم
جه غرز	جه غرز نیما همه بائید بودورون	به غیر از	به غیر از نیما همه داخل شوید
جه مار باورده	أشان جه مار باورده پاچ بيد	مادرزاد	این‌ها مادرزاد کوتاه‌قد بودند
جيجا	مي دس همه جيجا بوبو	زخم	تمام دستم زخم شده است
جیجاماما	خو وسيله‌نا جیجاماما کودن دره	پنهان کردن	دارد وسیله‌هایش را پنهان می‌کند
جیر	مورغانه کرک ٚ جیر نهأ	زیر	تخم‌مرغ زیر مرغ است
جیلیسکستیم	ورف ٚ سرا شوون دیبیم ها ایوار جیلیسکستیم	سُر خوردیم	روی برف در حال راه رفتن بودیم ناگهان سُرخوردیم
جیمیره	هر کي شاد نه انا ٚ ديل جيميره	افسرده می‌شود	هر کس شاد نباشد دلش افسرده می‌شود
جیویش	هاتو أمرأ بیده جیویش	در رفت	همین‌که ما را دید در رفت
جیویش	مي بال جیویش	در رفت (اعضای بدن)	دستم در رفت
جکشه	خورأ جکشه	کنار می‌کشد	خودش را کنار می‌کشد
جکفت	مي دهنأ آب جکفت	آب افتاد	دهنم آب افتاد
جوخوسانه	خو پولانا فرش ٚ جیر جوخوسانه	پنهان کرد	پول‌هایش را زیر فرش پنهان کرد
جوخو‌فت	بوشو دار ٚ پوشت جوخو‌فت	پنهان شد	رفت پشت درخت پنهان شد
جودیکی	هوأ بوستم مرا جودیکی بیگفت	لکنت زبان	هول شدم و لکنت زبان گرفتم

جوراً بيد	زاكان كس كسه مراؤ ژود جوراً بيد	خو می گیرند	بچه ها زود با هم خو می گیرند
جوراف	تي جورافاناؤ دؤكؤن	جوراب	جورابهايت را بپوش
جؤفت	ايتاؤ جؤفت كفش بهئم	جفت	يك جفت كفش خريدم
جؤل	تي سؤرخؤ جؤلأ قؤربان	لپ	به قربان لپ قرمزت
جؤلؤ	بؤشؤ جؤلؤ	جلو	جلو برو
جؤلف	كاسيي دريا جؤلفه	عميق	دريای كاسيين عميق است
جؤمجومه	مراؤ جؤمجومه اؤساد	دلشوره	دلشوره گرفتم
جؤكؤن	أ درزناؤ مه ره نخ جؤكؤن	سوزن را نخ كن	اين سوزن را برای من نخ كن
حأيوان	حأيواناناؤ سربسر نهأن نواؤ	حيوان	حيوانها را آزار و اذيت نكن
حئيقث	حئيقث گي؟	حقيقت	حقيقت را می گويی؟
حقؤ سأي	تي حقؤ سأيأ بؤكؤن آخربسر چأكؤده به	تلاش	تلاش كن سرانجام درست می شود
خألي	اؤنقد كار بؤكؤدم خألي بيس تؤمؤن مراؤ فأداؤ	فقط	آن قدر كار كردم فقط بيست تومان به من داد
خأندن	كيتاب خأندن درم	خواندن	دارم كتاب می خوانم
خأيه	كي خأيه بأيه؟	می خواهد	چه کسی می خواهد بيايد؟
خؤرم	علي خؤرم زاكه	خوب	على بچه خوبی است
خؤرنه	أنقد خؤرنه كؤني كي خؤفتن نشأ	خروپف	آن قدر خروپف می كنى كه نمی شود خوابيد
خؤره	خؤره بامؤ	خودش	خودش آمد
خؤره خؤره	مي كيفؤ بند خؤره خؤره بؤرسفت	خود به خود	بند كيفم خود به خود پاره شد
خؤشگيل	أ گؤل چندر خؤشگيله	زيبا	اين گل چه قدر زيباست
خاج	ايتاؤ خاج هيئدانه مراؤ فأدن	برشی از چیزی	يك برش هندوانه به من بده
خاخؤر	مي خاخؤرؤ مراؤ بؤشؤئيم رستؤران	خواهر	با خواهرم به رستوران رفتيم
خاخؤرزا	خاخؤرزا مي شين دانشجويه	خواهرزاده	خواهرزاده من دانشجو است
خاش	أ مائي پؤر خاش دأره	استخوان	اين ماهی استخوان زياد دارد
خاصؤ بخت	حسؤدؤ آدم خاصؤ بخت نيبه	خوش بخت	آدم حسود خوش بخت نمی شود
خاطر	مراؤ خاطر نأيه	ياد	يادم نمی آيد
خاطرخا	أشان دؤتا خاطرخائي دأشتيد	عاشق	اين دو نفر عاشق هم بودند

خال	بيا خالانآ نشکني	شاخه	مواظب باش شاخه‌ها را نشکني
خاليواش	خاليواش ^۲ مرأ درار چأکونيدي	مرزنگوش	با مرزنگوش نمک سبز درست می‌کنند
خبرأتر	چي خبرأتر؟	خبر و احوال	چه خبر و احوال؟
خبرأگير	مؤسن ديرو بامؤبو تي خبرأگير	سراغ گرفتن	محسن ديروز آمده بود و سراغ تو را می‌گرفت
خرابگي	دؤمرتبه خرابگي بؤكؤدي؟	خراب‌کاری	دوباره خراب‌کاری کردی؟
خرت ^۲ خشال	او خرت ^۲ خشالانآ فيشان	وسایل بی‌ارزش	آن وسایل بی‌ارزش را دور بیانداز
خسته	تورفانآ خسته بکأشتي	متراکم	ترب‌ها را متراکم کاشتی
خفت	مرأ خفتأ گيره	چندش	چندش‌ام می‌شود
خفت	دئه مي خفت بسر أمؤن دره	تحمل	دیگر دارد تحمل‌ام تمام می‌شود
خفتي	خفتي آدمه	کم تحمل	آدم کم تحملی است
خفيانگي	خؤ کارانآ خفيانگي کؤنه	پنهانی	کارهایش را مخفیانه انجام می‌دهد
خُرک	أمي بجانأ خُرکأ کؤده	شپشک برنج	برنج‌های ما را شپشک زده است
خکاره	ايتأ پيله خکاره بيهين	ماهی‌تابه	یک ماهی‌تابه بزرگ بخر
خؤ	هرکي خؤ ماشين ^۲ مرأ بأيه	خودش	هرکس با ماشین خودش بیاید
خؤج	خؤج خؤري؟	گلابی وحشی	گلابی وحشی می‌خوری؟
خؤرائئن	زاكأ دوا خؤرائئن درم	خوراندن	به بچه دارو می‌خورانم
خؤركأ	خؤركأ دامان ^۲ مئن زيويسته	جوجه‌تیغی	جوجه‌تیغی در جنگل زندگی می‌کند
خؤس	نأمم چي ره ايمرو خؤس کؤنمه	سرفه	نمی‌دانم برای چه امروز سرفه می‌کنم
خؤسانه	مهين کړأ خؤ زاكأ خؤسانه	می‌خواباند	مهین دارد بچه‌اش را می‌خواباند
خؤسه	زأك ^۲ ره لالائي بيگي زؤتر خؤسه	می‌خوابد	برای بچه لالایی بگویی زودتر می‌خوابد
خؤشأدم	أيا بيا ترأ خؤشأدم	بیوسم	این‌جا بیا تو را بیوسم
خؤشانه	أمان أشانأ دعوت نيگيفته بيم، خؤشانه بامؤبيد	خودسرانه	ما آن‌ها را دعوت نکرده بودیم، خودسرانه آمده بودند
خؤشک	سلان همه خؤشكأ بؤسته	خشک	آبگیرها همه خشک شده‌اند
خؤله	گرزه بؤشو خؤله مئن	سوراخ	موش درون سوراخ رفت
خؤلي	خؤلي-يانأ بيچه-ئي؟	گوجه‌سبز	گوجه‌سبزها را چیدی؟
خؤمه	حججي أمي هره سر خؤمه بنأ	لانه	پرستو بالای ایوان خانه ما لانه گذاشته

خون ديمير	مي يا انگۆشت خون ديمير بۇبۇسته	خون مرده	انگشت پای من خون مرده شده است
خۆچک	أ اشتالو خۆچکه	هسته جدا	این هلو هسته جدا است
دأني	دأني تي برار كۇيا ايسا؟	می دانی	می دانی برادرت کجا است؟
دۇجین	ته ره دۇجین بۆكۆن	انتخاب	برای خودت انتخاب کن
دۇرّ شر	اینفر کرا دۇرّ شرّ جا آیه	دور دست	یک نفر دارد از دور دست می آید
دۇرسفت	مي زييلّ تان دۇرسفت	پاره شد	کف زنبیل پاره شد
دۇوانئن	صوب تا هسا مرأ دۇوانئن دره	دواندن	از صبح تا حالا دارند من را سر می دواند
دۇوستن	کرا دۇوم	دویدن	دارم می دوم
دۇککۆ	دۇککۆ بۆخوردم	تعجب	تعجب کردم
دئر	مي مڈرسه دئرا بۇ	دير	مدرسه ام دير شد
دئن	چي دئن دري؟	دیدن	چه داری می بینی؟
دئه	ايتأ دئه نان مرأ فادن	ديگر	یک نان ديگر به من بده
دئه	من دئه بازي نۆكۆنم	ديگر	من ديگر بازی نمی کنم
داب	أن تازه دابه؟	روش	این روش جديد است؟
دار	خۆشکّ دار هيمه ره خۇبه	درخت	درخت خشک برای هيضم خوب است
دار	أ دارانا كي وأوه؟	درخت	این درخت ها را چه کسی برید؟
داشتّ دارائي	بعضي-يانّ داشتّ دارائي-يا ايشماردن نشأ	ثروت	ثروت بعضی ها را نمی شود شمرد
داغۆله باز	تۆ داغۆله بازي	جر زن	تو جر زنی
دامان	أمان جۆمه شيم دامان	جنگل	ما جمعه به جنگل می رویم
داميشک	داميشک ويشتّر أمرأ سر زئي	قيلن	قيلن بيشتر به ما سر می زدی
دباختيم	ايمروّ بازي-يا دباختيم	باختيم	امروز بازی را باختيم
دتاوسته	آفتاب كۇرأ جه دتاوسته اوتاقّ مئن؟	تابيده	آفتاب از کجا به داخل اتاق تابيده است؟
دخشارده	مرأ دخشارده ديفارأ	فشار داد	من را به ديوار فشار داد
درار	أمان خيارأ درارّ أمرأ خوريم	نمک سبز	ما خيار را با نمک سبز می خوريم
درازّ راشي	ايتأ درازّ راشي-يا دوارستيم	جاده بلند	از یک جاده بلند عبور کرديم

درازه	درازه بدن	ادامه	ادامه بده
درېند	کارا درېند نوبو	علاقمند	به کار علاقمند نبود
درجک	او درجکا واکون	پنجره	آن پنجره را باز کن
درده	أمرأ درده دان نوا نتأني بوگو نتأنم	دق	ما را دق نده اگر نمی‌توانی بگو نمی‌توانم
درزن	پوشو او درزنا مه ره باور	سوزن	برو آن سوزن را برای من بیاور
دره	أ خوم مئن آب دره	هست	داخل این خمره آب است
دریاگوش	بوشویم کاسپی دریا دریاگوش اوچینیم	صدف	رفته بودیم دریای کاسپین تا صدف جمع کنیم
دس اوکوف	کارگاران دس اوکوفاً وا فادن	دستمزد	دستمزد کارگران را باید داد
دس بازار	أمرأ دس-بازارا گیفتی؟	مسخره کردن	ما را مسخره می‌کنی؟
دس بکشه	پیچا بیده نتأنه کوترأ بیگیره دس بکشه	بی‌خیال شد	گربه دید نمی‌تواند کبوتر را بگیرد بی‌خیال شد
دس فارس	میقرض مرأ دس-فارس نی-یه	در دسترس	قیچی در دسترس من نیست
دس پرا گیفتن	أمرأ دس پرا گیفتی؟	مسخره کردن	ما را مسخره می‌کنی؟
دس تان	می دس تان مرأ خارش کونه	کف دست	کف دستم می‌خارد
دساموجه	أ پیچا دساموجه	دست آموز است	این گربه دست‌آموز است
دسانئن	بجا دسانئن درم	خیساندن	دارم برنج را خیس می‌کنم
دسنماز	می مار بوشو دسنماز بیگیره	وضو	مادرم رفته وضو بگیرد
دسکلا	هوئو دسکلا زئید أمون دیبید	کف زدن	همان‌طور داشتند کف می‌زدند و می‌آمدند
دشان	زاکا پوتو دشان	پوشان	روی بچه را با پتو بپوشان
دفرار	ترا دفرار پوشتی-یا	تکیه بده	به پشتی تکیه بده
دله	آغوزا بشکنه-ئی پوستا ایور بنه دله' ایور	مغز میانی	گردو را شکستی پوست را یک طرف بگذار مغز را یک طرف دیگر
دم بتو	جه او وخته ترا بشناختم دم بتو بی	تودار	از آن موقع که تو را شناختم تودار بودی
دم بوکوده	هوا دم بوکوده	شرجی	هوا شرجی است
دمختن	گیل دمختن دري؟	لگد کردن	داری گل لگد می‌کنی؟

دمق	أمرأ دمقا كؤد	خیط	ما را خیط کرد
دوا	مي دوانانا بأور بؤخؤرم	دارو	داروهایم را بیاور بخورم
دیرو	هرچي خأستيم ديرو بيهئم	دیروز	هرچه احتیاج داشتم دیروز خریدم
دیفار	خأيم خانه دؤراً دیفار بؤكؤنم	دیوار	می‌خواهم دور خانه را دیوار کنم
دیل	مي ديل بشكفته	دل	دلم شکسته
دیلاً گیفتن	أ تؤنگ تي دیلاً بیگیفته؟	پسندیدن	این دستبند را پسندیدی؟
دیم	تي دیمأ بؤشؤر	صورت	صورتت را بشور
دیمه	تي آغؤزان ديمه بنن	کنار	گردوهایت را کنار بگذار
دیمیریدی	هر سال دأني چن نفر کاسيي دريا میان ديميريدي؟	غرق می‌شوند	می‌دانی هر سال چند نفر داخل دریای کاسپین غرق می‌شوند؟
دیمیشته	پيچأ أمرأ ديميشته	ادرار کرد	گره روی ما ادرار کرده است
دینی-یه	نيما حيساب ˆ دؤرون يؤل ديني-يه	نیست	داخل حساب نیما پول نیست
دیویست	ديويست تؤمؤن دئه يؤل ني-يه	دویست	دویست تومان دیگر پولی نیست
دیچئن	مريم کابينتأ ديچئن دره	مرتب کردن	مریم دارد کابینت را مرتب می‌کند
دوارستم	ديرو شيمي کؤچه ډوارستم	عبور کردم	دیروز از کوچه شما عبور کردم
دوارسته	دوارسته-يا وا بدن	گذشته	گذشته را رها کن
دوسته	ايرؤ أ ډوسته دران وأبه	بسته	یک روز این درهای بسته باز می‌شود
دؤد	کيتابأ ډؤد بيا ايا	ببند	کتاب را ببند این‌جا بیا
دؤد وأود	چي-يا ډؤد وأود کؤدن دري؟	بسته‌بندی	چه چیزی را داری بسته‌بندی می‌کنی؟
دؤل	هأی ډؤل دأني	طفره	همه‌اش طفره می‌رفت
دکش	مي پئر خأستي مرأ دکشأ ده	سیلی	پدرم می‌خواست به من سیلی بزند
دکش	او لافندأ دکش	محکم کن	آن طناب را محکم کن
دگرا	چي ره دگرا خؤري؟	تלותلو	برای چه تלותلو می‌خوری؟
دؤتأ	دؤتأ أشتالؤ مرأ فأدن	دو عدد	دو عدد هلو به من بده
دؤجا بؤگؤئي	دؤجا بؤگؤئي خؤرم کار ني-يه	خبرچینی	خبرچینی کار خوبی نیست
دؤجؤل دؤجؤل	دؤجؤل دؤجؤل خوردن دره	دو لی	دولبی دارد می‌خورد
دؤخادن	کي مرأ دؤخاده؟	صدا کردن	چه کسی من را صدا زد؟
دؤرؤس	شؤمان دؤرؤس فرمائيدي	درست	شما درست می‌فرمایید

دۆرۆسته	أنا هأتو دۆرۆسته أن ۋ جا سر بنه	کامل	این را همین طور کامل سر جایش بگذار
دۆرۆن	خو اوتاق ۋ دۆرۆن ایسا	داخل	داخل اتاقش است
دۆم	لانتی خو دوما گرکه بۆکۆد	دم	مار دماش را به دور خودش حلقه زد
دوماغ	می دوماغ خارش کونه	بینی	بینی ام میخارد
دۆمبالسر	او ری کیسه امی دۆمبالسر أمۆن دره؟	پشت سر	آن پسر کیست دارد پشت سر ما می آید؟
دۆمرتبه	دۆمرتبه واگردم بخانه	دوباره	دوباره به منزل برمیگردم
دۆنبۆ	پینیر جا میان پینیر دۆنبۆ	نبود	پنیر داخل ظرف پنیر نبود
دۆنیا	ا زاکان دۆنیا یا چاکۆنییدی	جهان	این بچه ها جهان را می سازند
دۆواره	دۆواره بۆگۆ	دوباره	دوباره بگو
دۆچکان	أشانا چسب ۋ چۆ مرأ دۆچکان	بچسبان	این ها را با چسب چوب بچسبان
دۆکان	مأمد ۋ آمرأ بۆشۆ دۆکان	مغازه	با محمد به مغازه برو
دۆکتۆر	خایم بشم دۆکتۆر	دکتر	میخواهم به دکتر بروم
دۆکۆد	آسیه خو کافشینا دۆکۆد	پوشید	آسیه کایشن اش را پوشید
دۆکۆش	او لامیا دۆکۆش	خاموش کن	آن لامپ را خاموش کن
دۆکۆن	ته ره غذا دۆکۆن	بریز	برای خودت غذا بریز
رؤجا	رؤجایانا بیدین	ستاره	ستارگان را ببین
رئک	او رئکا بیده-ئی؟	پسر	آن پسر را دیدی؟
رات	أن ۋ مو راته	موی صاف	موی او صاف است
راد ۋ وار	رادوارا واورس	رهگذر	از رهگذر بپرس
راستا کۆن	ا جابه'نا راستا کۆن بنه اؤرا	بلند کن	این جعبه ها را بلند کن آن طرف بگذار
راشی	ها راشی-یا بۆشۆ	جاده	همین جاده را برو
رافا	تی رافا ایسم	منتظر	منتظر تو میمانم
رج	أشانا به رجأ کۆن	ردیف	این ها را به ردیف کن
رخشن	أمرأ رخشنا گیفتی؟	مسخره	ما را مسخره می کنی؟
ره	أمه ره چي باوردی؟	برای	برای ما چه آوردی؟
ریفئق	می ریفئق ۋ مرأ شۆن درم بیرون	رفیق	دارم با رفیقم به بیرون میروم
رچ	ها رچأ بیگیر بۆشۆ	ردپا	همین ردپا را بگیر برو

رۆخان	رۆخاناً بیدئی؟	رودخانه	رودخانه را دیدی؟
رۆز	ای رۆز ایم ترأ دینم	روز	یک روز می‌آیم تو را می‌بینم
زئن	زاگاناً نوأسی زئن	زندن	بچه‌ها را نباید زد
زاقۆت	زاقۆته	بسیار ترش	بسیار ترش است
زاما	تی زاما کوئاً کار کۆنه؟	داماد	داماد تو کجا کار می‌کند؟
زاکان	أمی زاکان دئه ییله' بوستد	بچه‌ها	بچه‌های ما دیگر بزرگ شدند
زرخ	زرخاً بوسته خۆردن نشأ	تلخ	تلخ شده است نمی‌شود خورد
زرخ	می پئر دیرۆ پۆر زرخ بۆ	عصبانی	یدرم دیروز بسیار عصبانی بود
زن برار	تی زن برار أمی أمرأ آیه	برادر زن	برادر زنت با ما می‌آید
زن خاخۆر	می زن خاخۆر ایران نئسأ	خواهرزن	خواهرزنم ایران نیست
زن خاخۆرزا	تی زن خاخۆرزا یأ بیدئم	خواهرزاده زن	خواهرزاده زنت را دیدم
زن مآر	می زن مآر بۆشۆ خۆ خاخۆر' خانه	مادرزن	مادرزنم به خانه خواهرش رفته است
زن پئر	می زن پئر' خانه ها کۆچه دۆرۆنه	پدرزن	خانه پدرزنم داخل همین کۆچه است
زنأی	أ زنأی دئه کیسه؟	زن	این زن دیگر کیست؟
زنجیل	وا ایتأ زنجیل بیهینم	زنجیر	باید یک زنجیر بخرم
زنخازی	می برار' ره بۆشۆم زنخازی	خواستگاری	برای برادرم به خواستگاری رفتم
زهار	ایوار ایوار نوأ تام زئن، وا زهار کۆدن	فریاد	گاهی اوقات نباید سکوت کرد، باید فریاد زد
زواله	أسأ زواله خاب' مۆقه-یه	بعدازظهر تابستان	اکنون وقت خواب بعدازظهر تابستان است
زوان	گیلکی زوانه، لاجه نی-یه	زبان	گیلکی زبان است، لهجه نیست
زیویستن	أن دئه چۆجۆر زیویسته؟	زندگی کردن	این دیگر چه نوع زندگی کردن است؟
سئخ	سئخاناً کوئاً بنأئی؟	سیخ	سیخ‌ها را کجا گذاشتی؟
ساج	تی ساجأ چأکۆن	زلف	مویت را درست کن
ساق	أمی ناجه أن' کی همیشه ساق بیبید	سلامتی	آرزوی ما این است که همیشه سلامت باشید
سامان	کۆ سامان شۆن دریم؟	جا، مکان	به کجا می‌رویم؟
سانچۆ	جه وس هوا سرده سانچۆ زئن درم	سینه‌پهلوی	از بس هوا سرد است داریم سینه‌پهلوی

می‌کنم			
تمام کارها سخت است	سخت	همه-تا کاران سخته	سخت
تنبلی‌ام می‌شود بیرون بروم	تنبلی	مرأ سختي أیه بشم بیرون	سختي أمؤن
وسایلات را روی میز بگذار	روی	تي وسیله‌نا بنه میز سر	سر
تو طرفدار چه کسی هستی؟	طرفدار	تو كي سر ایسی؟	سر
شقیقه‌ام درد می‌کند	شقیقه	مي سر کوره مرأ در کونه	سر کوره
از این شیب باید عبور کنیم	شیب	أ سرأ جيري-یا وا دواریم	سرأ جيري
سفارش‌هایم را ارسال کن	ارسال کن	مي سفارش‌نا سرأ دن	سرأ دن
آن بچه گربه را رها کن	رها کن	او پیجا زاکا سرأدن	سرأ دن
کتاب را برعکس گرفتی	برعکس	کیتابأ سراکونأ بیگيفتي	سراکونأ
منبعات را بگو	منبع	تي سربسأ بؤگو	سربس
من را اذیت نکن	اذیت	مرأ سربسر نهان نوأ	سربسر
همان‌طور روی هم بگذار	روی هم	هؤتؤ سربسر بنه	سربسر
باد سرد می‌دمد	باد سرد	سرد وا دمه	سرد وا
برو نردبان را بیاور	نردبان	بؤشو سردی-یا باور	سردی
با سر که افتادی بعد متوجه می‌شوی	با سر افتادن	سرسؤم كي بکفتي بزین ترأ حالې-یه	سرسؤم
مدام به ما سرکوفت می‌زند	سرکوفت	هایأ امرأ سرفؤکوؤ زنه	سرفؤکوؤ
برای سرگرم کردن بچه‌ها، برای آن‌ها کتاب بخوانید	سرگرم کردن	زاکان سرگمجي ره، أشانه کیتاب بخانید	سرگمجي
برای چه پلوی تو بی‌نمک است؟	بی‌نمک	تي پلا چي ره سسه؟	سس
بسیار ترسیدم	ترس بسیار	سفیان بؤکوؤدم	سفیان
هم سن من است	هم سن	مي سلاماله	سلامال
آن سه پایه را بیاور	سه پایه	او سه لنگه-یا باور	سه لنگه
شلوار سیاه من را دیده‌ای؟	سیاه	مي سیا تؤمانأ بیدئي؟	سیا
تخمه آفتابگردان می‌خوری؟	تخمه آفتابگردان	سیبیشکا خوری؟	سیبیشکا
آن کفش سفید را می‌خواهم	سفید	او سيفيد کفشأ خایم	سيفيد
این‌ها را جدا بگذار	جدا	أشانأ سیوا بنه	سیوا
سرت شیش کرده است؟	شیش	تي سرأ سبجا کوده؟	سبج

سفره	سفره ^۱ بۆشۈستم	سفره	سفره را شستم
سند	تي سند چقده؟	سن	سنات چه قدر است؟
سودا	خليل بۆشۈ بازار سودا بۆكۈنە	معامله	خليل به بازار رفت تا معامله كند
سك	سكان ييچانان ^۲ واسي لاب كۆديد	سگ	سگها به خاطر گريهها پارس می کردند
سۆ	بۆخاري سۆ زياده	شعله	شعله بخاري زياد است
سۆ	الا تي تي سۆ كۈنە	روشنایی	ماه روشنایی می دهد
سۆبۆل	ترا سۆبۆل كۆده مگه؟	كك	مگر كك داری؟
سۆبۆك	أ كفش چندر سۆبۆكه	سبك	اين كفش چه قدر سبك است
سۆج	مي گۆلي مرا سۆج كۈنە	سوزش	گلويم می سوزد
سۆج	هوا سۆج دأره	سوز	هوا سوز دارد
سۆرخ	أ سۆرخ ^۳ پرهنا دۆكۈن	قرمز	اين پيراهن قرمز را بپوش
سۆستي	سۆستي كۆدن نوأ	تنبلی	تنبلی نكن
سۆفته	تا هسأ سۆفته نۆكۆديم	دشت	تا حالا دشت نكرديم
سۆمايالان	كايينت ^۴ جا سۆمايالا ^۵ مرا فادن	آبكش	از داخل كايينت آبكش را به من بده
سۆك	سردى-يا سۆك بني كفه	عمودى	نردبان را عمودى بگذارى می افتد
سۆكۆله	سۆكۆله كۆكۆره كۆ كۆدن دره	خروس	خروس قوقولى قوقو می كند
سۆكۆنچ	سۆكۆنچ سۆتأ كۆنچ دره	مثلث	مثلث سه تا زاويه دارد
شأ	چي شأ كۆدن؟	می شود	چه می شود كرد؟
شۆت	او شۆتأ مرا فادن	فرچه	آن فرچه را به من بده
شۆن	شۆن ^۶ مۆفه مرا دۆخان	رفتن	هنگام رفتن صدايم كن
شۆن أمۆن	أمي شۆن أمۆن خو جا سر مأنه	رفت و آمد	رفت و آمد ما برقرار می ماند
شال	شال دۆتا أمي كرکانا ببرد	شغال	شغال دو عدد از مرغهای ما را برد
شب	شب دكفته	شب	شب شده
شباندرۆز	نۆرۆزبل ^۷ ره شباند ^۸ رۆز بيداريم	شب و روز	برای نوروزبل شب و روز بيدار هستيم
شل	چي ره شل شلكأ را شي؟	لنگ	برای چه لنگان لنگان راه می روی؟
شلار	های خو گبأ شلار دأئي	كش دادن	مدام حرفاش را كش می داد
شلله	مي پلا شلله بۆبۆ	خمير شدن پلو	پلوی من خمير شد
شه	أيا چقد گرمه، شه بزم	عرق	اين جا چه قدر گرم است، عرق زدم

شواله	تش شواله كشه	شعله	آتش شعله می‌كشد
شيب	شيب بزن	سوت	سوت بزن
شيش	أمان شيش نفر بيم	شش	ما شش نفر بوديم
شيمي	اوّی سفر أمان باموئيم أی سفر شيمي نؤبه-یه	شما	دفعه پيش ما آمدیم این بار نوبت شماست
شكمدار	شكمدار ّ زناكاناً مأنه	حامله	مانند زن‌های حامله است
شوتور	شوتور بيابان ّ مئن زيويسته	شتر	شتر در بيابان زندگی می‌کند
شوروم	شوروم بيگيفته	مه	مه گرفته است
شوماره	سيروس قايقران ّ شوماره ۹ بو	شماره	شماره سيروس قايقران ۹ بود
شومان	شومان بيشيد	شما	شما برويد
صوب	من صوبان زود شم كار ّ سر	صبح	من صبح‌ها زود به سر كار می‌روم
صبر	صبر بزه	عطسه	عطسه كرد
صوندوق	صوندوق ّ دورون بنأم	صندوق	داخل صندوق گذاشتم
عأيديني	ايمسال كورونا واسي عأيديني نأريم	عيد دیدنی	امسال به خاطر كرونا عيد دیدنی نداريم
عأينك	مي عأينكا بيدئي؟	عينك	عينك من را دیده‌ای؟
عار و مؤر	أن ّ عار و مؤر بشكفته	غرور	غرورش شكست
عارنامؤس	أمي مرأ عارنامؤسي دأره	رودربايستی	با ما رودربايستی دارد
عسكي	كي عسكي بزه؟	عطسه	چه کسی عطسه كرد؟
عم پسرزا	تي عم پسر زأكه؟	بچه پسرعه	بچه پسرعه‌ات است؟
عمجان	ديرو بؤشوّم مي عمجان ّ خانه	عمه	ديروز به خانه عمه‌ام رفتم
عمجان دؤختر	فردأ مي عمجان دؤختر ّ خانه ايسائيم	دخترعه	فردا خانه دخترعه‌ام هستيم
عمجان پسر	مي عمجان پسر رشت ايسأ	پسرعه	پسرعه‌ام در رشت است
عنقص	أن ّ كاران عنقص ني-يه	از روی عمد	كارهايش از روی عمد نيست
عوض	أن همه يؤل فادأئي اون ّ عوض چي فأگيفتي؟	به جای	این همه يول دادی به جای آن چه گرفتی؟
عوض دكش	أمي پرهنانأ عوض دكش بؤكوّديم	معاوضه	پيراهن‌هايمان را معاوضه كرديم
عيلاج	حسودي-يا هيچ عيلاج ني-يه	مداوا	حسادت اصلن مداوا نمی‌شود
عيلاه	ايتأ دئه عيلاهه كؤن	اضافه	يکی ديگر اضافه كن

غورصه	غورصه خوردن نوأ	غصه	غصه نخور
فأدا	ترا چي فأدا؟	داد	به تو چه داد؟
فأده	تي نظر أمي بؤلا فأده؟	می دهد	به نظرت پول ما را می دهد؟
فأرسه	شانس بأوردم ماسو مرأ فأرسه	کمک کرد	شانس آوردم ماسو به کمک من آمد
فأمستن	أ مؤضو فأمستن أنقد سخته؟	فهمیدن	فهمیدن این موضوع این قدر سخت است؟
فأندر	مرأ فأندر	نگاه کن	به من نگاه کن
فأكش	أ لافندا فأکش	بکش	این طناب را بکش
فأكش	دئه مي کله فأکش نأره	کشش	ذهنم دیگر کشش ندارد
فأكش	من گم وا بدن های فأکش دان دره	ادامه	من می گویم بس کن مدام دارد ادامه می دهد
فؤقا	آهینأ فؤقا گیل ۲ دورون	فرو کن	آهن را در گل فرو کن
فئلم	أ فئلمأ بيدئي؟	فیلم	این فیلم را دیده ای؟
فادار	بؤشو تي زاكا فادار	سریا بگیر	برو بجهات را سریا بگیر
فارسانه	بؤشو مأمدا فارسانه	رساند	رفت محمد را برساند
فاش	فاش دان دره	فحش	دارد فحش می دهد
فال	أ پرهن ته ره فاله	گشاد	این پیراهن برای تو گشاد است
فاکشیم	بیا أ میزا فأكشیم بیریم اورا	بکشیم	بیا این میز را بکشیم ببریم آن طرف
فترات	أشان دئه فترات کاشتن درید	بیداد	این ها دیگر دارند بیداد می کنند
فته کؤدن	دئه أمرأ فته کؤدن دره	به تنگ آوردن	دیگر دارد ما را به تنگ می آورد
فجه	أیا چي فجه؟	ریخته	این جا چه ریخته است؟
فرخ	أن اوڤن ۲ مرأ فرخ کؤنه	تفاوت	این با آن تفاوت دارد
فسفاله	چائي فسفاله ۱ فیشان	تفاله	تفاله چای را دور بریز
فسک	مي فسکا بؤروز ندي	راز	راز من را فاش نکنی
ففه	ففه خوري؟	جگر سفید	جگر سفید می خوری؟
فلنگي	چي ره فلنگي؟	می لنگی	برای چه می لنگی؟
فلگان	سُفره ۱ فلگان	بتکان	سفره را بتکان
فیت	أمرأ فیت دان دره	تحریک	دارد ما را تحریک می کند

فیرینی	فیرینی خۆری؟	فرنی	فرنی می خوری؟
فیشادن	أشان فیشادنی-ئید	دور ریختن	این ها دور ریختنی هستند
فیللی	فیللی تاودن خیابان ۶ دۆرۆن خۆرم کار نی-یه	آب دهان	آب دهان انداختن در خیابان کار خوبی نیست
فیللی	فیللی تاوداً	آب دهان	آب دهان انداخت
فینگگی	چی ره فینگگی-یان ۶ مأنستن گب زنی؟	تو دماغی	برای چه مانند تو دماغی ها حرف می زنی؟
فیچال	فیچال أن ۶ آبا بیگیر	بچلان	بچلان آبش را بگیر
فچم	أمان بچار ۶ مئن فچم کار کۆنیم	خمیده	ما خمیده در مزرعه برنج کار می کنیم
فک	فک باورده	بدبیاری	بدبیاری آورد
فگیفتم	ایمرۆ حۆقۆق فگیفتم	گرفتیم	امروز حقوق گرفتم
فۆ	فۆ بزى سرداً به بزى بۆخۆر	فوت	فوت کن سرد شود بعد بخور
فۆبرده	تا کیکا باورديم فۆبرده	بلعید	به محض این که کیک را آوریم بلعید
فۆتۆرکسته	شال أمی کرکانا فۆتۆرکسته	حمله کرد	شغال به مرغ های ما حمله کرد
فۆداشتن	کي بۆ فۆداشته؟	شلیک کردن	چه کسی بود که شلیک کرد؟
فۆرانه	أن ۶ کاران همه ' فۆرانه	دور می کند	کارهای او همه را دور می کند
فۆندۆق	چنتا فۆندۆق دأري؟	فندق	چند عدد فندق داری؟
فۆچین	تي چۆمانا فۆچین بۆخۆس	چشم ها را ببند	چشم هایات را ببند بخواب
فۆکۆده	شیرا فۆکۆده فرش ۶ سر	ریخت	شیر را روی فرش ریخت
فۆکۆن فیشان	أيا همیشک فۆکۆن فیشان	ریخت و پاش	این جا همیشه ریخت و پاش است
فۆگۆردسته	فۆگۆردسته خۆفته	روی شکم خوابیدن	روی شکم خوابیده است
فۆگۆردسته	أمی خانه دیفار فۆگۆردسته	واژگون شد	دیوار خانه ما واژگون شد
قۆوت	أن ۶ دسا قۆوت دینه	توان	دستش توان ندارد
قاتۆق	ایچه قاتۆق دۆکۆن کاسه مئن	خورش	کمی خورش در کاسه بریز
قار	مي مرا قاره	قهر	با من قهر است
قاق	خبرا کي بیشتاوستيم قاقا بۆستيم	حیران	خبر را که شنیدیم حیران شدیم
قاینا	بیلاخره بتأنستم اونا قاینا بۆکۆنم	متقاعد	بالاخره توانستم آن را متقاعد کنم
قیش	مي قیشا بیدئي؟	کمر بند	کمر بندم را دیده ای؟

قۇرنج	اييچە يۇل قۇرنج بۆكۈدۈم	پس انداز	كمى يول پس انداز كردم
قوشمه مو	بوشۇ تي قوشمه مۇيا چاكۇن	آشفته مو	برو موهای آشفته‌ات را درست كن
لۇجىنك	بوشۇ لۇجىنكا دود يىچا نايە بۆدۈرۈن	دريچه پشت‌بام	برو دريچه پشت‌بام را ببند گربه داخل نيايد
لۇفت	تي يا سر بئس هي كس ۛ لۇفتا كشتن نوا	منت	روى پاى خودت بايست منت كسى را نكش
لا	ا كاغذا بنه تي دفتر ۛ لا	بين دو چيز	اين كاغذ را ميان دفتري بگذار
لا	هرچي زامت بكشه-بيما لا بۆكۈد	تباه	تمام زحمتهای ما را تباه كرد
لابدان	لابدانا بيگير	عنكبوت	عنكبوت را بگير
لار	ا تورف لاره	پوك	اين ترب پوك است
لافند	لافندا كۇيا بنائي؟	طناب	طناب را كجا گذاشتى؟
لانتې	ا لانتيا بيدين	مار	اين مار را بين
لانتوز	چي ره لانتوز تاوده؟	جفتك	براى چه جفتك مى‌اندازد؟
لته	او لته مرا فادن ميزا ياكۈنم	دستمال	آن دستمال را به من بده ميز را تميز كنم
لس	غذا خۆردن ۛ پسي آدم لسا به	شل و وارفته	آدم بعد از غذا خوردن شل مى‌شود
ليه	ليه تاود	توپ	توپ را پرتاب كن
لچه	چيچيني دار ۛ لچه نيسته	فراز	گنجشك بر فراز درخت نشسته است
لؤاس	لؤاس دامان ۛ مئن زيويسته	روباه	روباه در جنگل زندگى مى‌كند
لؤچ	لؤچي مگه؟	چپ چشم	مگر چشمات چپ است؟
لؤچان	أمرأ لؤچان زنه	پشت چشم نازك كردن	براى ما پشت چشم نازم مى‌كند
مار	مي مار بوشۇ كار ۛ سر	مادر	مادر من به سر كار رفته است
مار ۛ مرد	بعضي-تا زاكان مار ۛ مرد دايريدي	ناپدرى	بعضى از بچه‌ها ناپدرى دارند
مانستن	خو پئر ۛ مانستن گب زنه	مانند	مانند پدرش صحبت مى‌كند
مئخ	بچمسته مئخانا فيشان	ميخ	ميخ‌های خم‌شده را دور بريز
مئوه	مئوهنا بوشۇستي؟	ميوه	ميوه‌ها را شستى؟
ما	ايتا ما بدن	بوسه	يك بوسه بده
ما	ا ما وا بشم مؤسافرت	ماه	اين ماه بايد به مسافرت بروم

مائي	أكبر دوتا سيفيد مائي بيهه-بو	ماهی	اکبر دو عدد ماهی سفید خریده بود
مات	چي ره ماتا زئي؟	حیران	برای چه حیران شدی؟
ماتؤر	مي ماتؤر رؤشنا نييه	موتور	موتورم روشن نمی‌شود
ماده	مي ماده مرأ در كونه	معدة	معدة‌ام درد می‌کند
ماز	او مازأ مرأ وأسينم مي كفشأ	واکس	آن واکس را بده به کفش‌ام بمالم
ماسكأ	ماسكأ بازى-يا تؤمانأ كؤن	مسخره	مسخره‌بازی را تمام کن
ماشل	مي مأرؑ مرأ شؤن دريم مي ماشلؑ خانه	خاله	با مادرم به خانه خاله‌ام می‌رویم
ماشه	او ماشه-يا مرأ فأدن	انبر فلزی	آن انبر فلزی را به من بده
ماشك	ماشكأ تاود	تور ماهی‌گیری	تور ماهی‌گیری را بیانداز
ماقؤل	ماقؤل بوگؤفتم	چه خوب	چه خوب شد گفتم
مالا	مي پئر مالا به	ماهی‌گیر	پدرم ماهی‌گیر است
ماندگي	بدأ اييچه ماندگي بيگيرم	خستگی	اجازه بده کمی خستگی در کنم
ماچي	ايتأ ماچي مرأ ديهي؟	بوسه	یک بوسه به من می‌دهی؟
مترس	باقلا باغؑ مترسه	مترسک	مترسک باغ باقلا است
مته	مته نهأن نوأ	مزاحمت	مزاحمت ایجاد نکن
مجاز	مي مجاز نبره	مزاج	با مزاج من سازگار نیست
مدار	هأ مدار بؤشو جؤلؤ	روش	به همین روش جلو برو
مرأ	مرأ بوگو چي خائي؟	به من	به من بگو چه می‌خواهی؟
مراغ	آدمأ مراغأ گيره	چندش	آدم چندش‌اش می‌شود
مرجانه	أ كارتانأ مرجانه فگيفتم	رایگان	این کارت‌ها را رایگان گرفتم
مردؑ خاخؤرزا	مي مردؑ خاخؤرزا أمي خانه ايسأ	خواهرزاده شوهر	خواهرزاده شوهرم خانه ما است
مردؑ برار	مي مردؑ برارؑ خانه هأ كوچه دؤرؤنه	برادر شوهر	خانه برادر شوهرم داخل همین کوچه است
مردؑ برار زن	تي مردؑ برار زنا بيدئم	زن برادر شوهر	زن برادر شوهرت را دیدم
مردؑ خاخؤر	مي مردؑ خاخؤر بؤشو خارج	خواهر شوهر	خواهر شوهرم به خارج رفته است
مردأى	أ مردأى ديروز بامؤ	مرد	این مرد دیروز آمد
مردؤم	مردؤم همه بامؤبيد	مردم	همه مردم آمده بودند

مرگنا	مرگنا بزن	کيه مرگ	کيه مرگات را بگذار
مضرت	أنقد كي مضرتي تي جان همه جيجايه	شرور	آن قدر که شرور هستی تمام بدنات زخمی است
من	من بۆشؤم	من	من رفتم
مه ره	أ کفشأ مه ره بیهئم	برای خودم	این کفش را برای خودم خریدم
می	می مآر أمؤن دره	من	مادرم دارد می آید
میان	أ گب أمی میان بمانه	بین	این حرف بین خودمان باشد
مچد	مچد شؤن دري؟	مسجد	به مسجد می روی؟
مچه	أمین خؤ مچه عمل بۆکۆده	چانه	امین چانه اش را عمل کرده است
مک	می سراً مکأ کۆده	شوره سر	سرم شوره زده است
مۆران	آهین مۆران بزه	زنگ آهن	آهن زنگ زده است
مۆرجه	ایيچه مۆرجه دۆکۆن	عدس	کمی عدس بریز
مۆرجه	ایيچه مۆرجه دۆکۆن	عدس	کمی عدس بریز
مۆرغانه	دؤتا مۆرغانه بأور مۆرغانه دشکن بۆخۆریم	تخم مرغ	دو عدد تخم مرغ بیاور نیمرو بخوریم
مؤس	مؤس بۆکۆده	کیک	کیک زده است
مؤسافرت	أئي بییشیم مؤسافرت؟	مسافرت	می آیی به مسافرت برویم؟
نأرم	تي شؤماره' نأرم	ندارم	شمارهات را ندارم
نأنسته-بؤ	نأنسته-بؤ أ کارأ بۆکۆده	ناآگاهانه	ناآگاهانه این کار را کرد
نؤبدان	اینفراً بأور نؤبدانأ چأکۆنه	ناودان	یک نفر را بیاور ناودان را درست کند
نؤرۆزبل	جلالي تقويم' مئن ۱۷ مۆرداد نؤرۆزبله	نوروزبل	در تقویم جلالی ۱۷ مرداد نوروزبل است
نابراي	أن می نابراي-یه	نابرداری	این نابرداری من است
ناجه	ناجه دأرم ایمرؤ بازی-یأ سر بیییم	امید	امیدوارم امروز در بازی پیروز شویم
ناحق و نابؤد	ناحق و نابؤد کراً زجر کشیم	به ناحق	به ناحق داریم زجر می کشیم
ناخبر	رضا ناخبر بامؤ أمی خانه	سرزده	رضا سرزده به خانه ما آمد
ناخۆش آوال	ایمرؤ اییچه ناخۆش آوالم	مریض	امروز کمی مریض هستم
ناخۆن	می یا ناخۆن بشکفته	ناخن	ناخن پایم شکست
ناخۆن	تي ناخۆنأ بیگیر	ناخن	ناخونات را بگیر

ناره	ناره کۆدن دره	نعره	دارد نعره می‌زند
نازداشته	أمي زأكأن نازداشته=ئید	نازپرورده	بچه‌های ما نازپرورده هستند
ناسۆس	بۆشۆ ناسۆسأ بأور	تلمبه	برو تلمبه را بیاور
ناقلن	ناقلن تۆ أمي مرأ بيا	لااقل	لااقل تو با ما بیا
ناکس	ناکس ۆ پۆشتین بۆستن نوأ	نامرد	از نامرد حمایت نکن
نتاج	أمان گیلک ۆ نتاجیم	نسل	ما از نسل گیلک هستیم
نجاج	نخاستي بأيه نجاج ۆ مرأ أنا بأوردم	اجبار	نمی‌خواست بیاید به اجبار او را آوردم
ندار	ندار ۆ آدمه	فقیر	آدم فقیری است
نشأ	جاده-یا آب بیگرفته شۆن نشأ	نمی‌توان	آب جاده را فراگرفته است نمی‌توان رفت
نقل	ایتأ نقل بۆگۆ	داستان	یک داستان بگو
نم	أمي وسیله'نا نم بزه	رطوبت	وسایل ما را رطوبت زده است
ننأ	فاکتۆران میز ۆ سر ننأ	نیست	فاکتورها روی میز نیست
نھان	یلایا نھان درم گاز ۆ سر	گذاشتن	دارم یلو را روی گاز می‌گذارم
نوأ	اوتۆ گب زئن نوأ	نکن	آن طور صحبت نکن
نیده بیده	نیده بیده-کانا مأنه	ندید بدید	مانند ندید بدیده‌ها است
نیشتاو	زأكی-یم نیشتاو بی	سرتق و لجوج	کودکی هم سرتق و لجوج بودی
نیمیزگیره	درا نیمیزگیره وأكۆن	اندکی	در را اندکی باز کن
نیویره	مرأ سربسر نھان نوأ نیویره بد دینی-یا	وگرنه	من را اذیت نکن وگرنه بد می‌بینی‌ها
نیویشتن	کیتاب نیویشتن درم	نوشتن	دارم کتاب می‌نویسم
نیچ	أ نۆخۆدان نیچه	دیریز	این نخودها دیریز هستند
هأتۆ	حۆکمن هأتۆیه کی شۆمان گید	همین‌طور	به احتمال قوی همین‌طور است که شما می‌گویید
هأنه	أمي دار و ندار هأنه	همین است	دارایی ما همین است
هأچین	هأچین یلا خۆردن دریم	خالی	داریم یلو خالی می‌خوریم
هأچین یلا	هأچین یلا خۆردان درم	یلو خالی	دارم یلو خالی می‌خورم
هأچینه	خانه أئانانا هأچینه فادأ بۆشۆ	رایگان	وسایل خانه را به رایگان داد رفت
هئن	چی هئن دري؟	خریدن	داری چه می‌خری؟

هر ساعت دقه	هر ساعت دقه آيه امي خانه	دم به دقیقه	دم به دقیقه به خانه ما می آید
هرتا	هرتا گوښي-يان ايتا خوږي دأريدي	هر کدام	هر کدام از گوشتی ها یک خوبی دارند
هسأ	هسأ ايم	اکنون	اکنون می آیم
هش	هش نفر باموئيد	هشت	هشت نفر آمدند
هف	هف نفر ناموئيد	هفت	هفت نفر نیامده بودند
هف شب	فردا مي جغله هف شبه	جشن شب هفت زایمان	فردا جشن شب هفت زایمان کودک من است
هلاجين	زاك ^۲ ره صارا دؤرون هلاجين چاكؤدم	تاب	برای بچه در حیاط خانه تاب درست کردم
هلماله	دئه هلماله اوڼ ^۲ ورجا نشم	هرگز	دیگر هرگز پیش او نمی روم
هم زاما	مي هم زاما هرشب امي خانه ايسأ	باجناق	باجناق من هرشب خانه ما است
همه-دأنه	فردا همه-دأنه ائيدي	همه آن ها	فردا همه آن ها می آیند
هميشك	گيلان هميشك وارشي-يه	همواره	گیلان همواره بارانی است
هندم هوڼدم	هندم هوڼدمه كي واران بأيه	نزدیک	نزدیک است که باران بیاید
هني	هني وا بيشي	باز	باز باید بروی؟
هيزار	هيزار ريال دئه ږول ني-يه	هزار	هزار ريال دیگر پول نیست
هيست	واران وارستي هيستأ بوستم	خیس	باران می بارید خیس شدم
هيل	اييچه هيلم دؤكؤن	گشنيز	کمی گشنیز هم بریز
وأبرازه	أ پرهن ترأ وأبرازه	شايسته است	این پیراهن شایسته تو است
وأجه	تي دؤماغأ اي چي وأجه	چسبيده است	چیزی روی بینات چسبیده است
وأده	أمرأ وأده بيگيفته	دعوت	ما را دعوت کرده است
وأسي	وأسي دؤ تا نان فگيفته-بيم	باید	باید دو عدد نان می گرفتم
وأسي	ايمرؤ ږور كار دارم، هأڼ ^۲ وأسي زؤد بامؤم	به خاطر	امروز کارم زیاد است، به خاطر همین زود آمدم
وأمجي	چي ره وأمجي؟	جستجو می کنی	برای چه جستجو می کنی؟
وأمرازه	أ گبان ترأ وأمرازه	شايسته نيست	این حرف ها شایسته تو نیست
وأورس	او زناكأ وأورس	بیرس	از آن زن بیرس
وأورسي	هرچي وأورسي ترأ گب بسراً كؤنه	بیرسی	هر چه بیرسی حرف را عوض می کند

وَأَجِئْنِ	خَوَّ خانَه سَرَأْ وَأَجِئْنِ دره	کندن	دارد سقف خانه‌اش را برمی‌کند
وَأَجْوَكْ	دارأْ وَأَجْوَكْ	بچسب و بالا برو	به درخت بچسب و بالا برو
وَأَكْفَتَمْ	دَثَهْ وَأَكْفَتَمْ	از پا افتادم	دیگر از پا افتادم
وَأَكْفَتَهْ	أَمْرَأْ وَأَكْفَتَهْ	پيله کرد	به ما پيله کرد
وَأَكْوَدَهْ	مَأْمَدَأْ وَأَكْوَدَهْ بامؤْ	رساند	محمد را (به مقصد) رساند و آمد
وَأَكْوَنَ	درأْ وَأَكْوَنَ	باز کن	در را باز کن
وَأَگَرْدَانِ	أَ کِيتَابَأْ تَوَّ وَأَگَرْدَانِ بَوَّکُوْدِي؟	ترجمه	این کتاب را تو ترجمه کردی؟
وَأَگَرْدَانِ	أَوَّ شَامِي-يَأْ وَأَگَرْدَانِ	پشت و رو کن	آن شامی را پشت و رو کن
وَأَگَرْدَانْتَهْ	أَ خِيَابَانِ َ ايسمَأْ وَأَگَرْدَانْتَهْ	تغییر داده‌اند	نام این خیابان را تغییر داده‌اند
وَأَگَرْدَانْتَمْ	کِيتَابَأْ وَأَگَرْدَانْتَمْ	عودت دادم	کتاب را عودت دادم
وَأَگِيرَانِ	گازَأْ وَأَگِيرَانِ	روشن کن	اجاق را روشن کن
وَأَرْ	تَأْنِي أَرْوَخَانَأْ وَأَرْ بَزْنِي؟	گذشتن از عرض رودخانه	می‌توانی از عرض این رودخانه عبور کنی؟
وَأَ	أَيْتَأْ أَوَيْتَأْ نَأْرَهْ هَمَهْ وَأَ بَأْئِيدِ	باید	این و آن ندارد، همه باید بیایند
وَأَ	سَرْدُ َ وَأَ دَمَهْ	باد	باد سرد می‌وزد
وَأَ	هَرْچِي خَوْرَمْ هَنْدَهْ مَرَأْ وَأَ	میل داشتن	هرچه می‌خورم باز هم میل دارم
وَأَبْوُنَ	در وَأَبْوُ	باز شدن	در باز شد
وَأَتْرَکَانِمْ	تَرَأْ بِيْدِينِمْ وَاتْرَکَانِمْ	جر می‌دهم	تو را ببینم جر می‌دهم
وَأَتْرَکَسْتَمْ	خَأْنَدَهْ جَأْ وَاتْرَکَسْتَمْ	ترکیدم	از خنده ترکیدم
وَأَتِينِ	گِيْدِي کَوْرُونَأْ وَاتِينِ دَأْرَهْ	مسری	می‌گویند کرونا مسری است
وَأَجْوَرُ	أَ بَجْ وَأَجْوَرُ کَوْنَهْ	ری	این برنج ری می‌کند
وَأَجَامْ	زَرْدُ َ وَأَجَامَأْ مَأْنَهْ	بادنجان	مانند بادنجان زرد است
وَأَجَاوَرَهْ	أَمْرَأْ خَوْرَهْ وَأَجَاوَرَهْ	قی می‌کند	ما را می‌خورد دوباره قی می‌کند
وَأَخَانِ	أَنَا وَأَخَانِ	دوباره بخوان	این را دوباره بخوان
وَأَخْبِ	أَمَانِ دِيرَقْ وَأَخْبَأْ بَوَّسْتِيمْ	آگاه	ما دیروز آگاه شدیم
وَأَخْوَرُ	أَبْ وَأَخْوَرُ	بنوش	آب بنوش
وَادِ	فِچِمْ تِي وَادَأْ بِيْگِيرِمْ	اندازه	خم شو اندازه‌ات را بگیرم
وَاداشْتَهْ	أَمْرَأْ وَاداشْتَهْ أَسَرْدُ َ هَوَا دَوْرَوْنِ بَوَّسِيمْ	وادر کرد	ما را وادر کرد در این هوای سرد

وارؤختن	گیلانا وارؤختن درد	غارت کردن	دارند گیلان را غارت می‌کنند	بمانیم
واران	دیرو واران بامو	باران	دیروز باران آمد	
وارستن	واران وارستن دره	باریدن	دارد باران می‌بارد	
وارسی	ایچه اؤشتر همه وارسی کؤدید	بازرسی	کمی آن طرفتر همه را بازرسی می‌کردند	
وارسی	وا اول وارسی بؤکونید	تحقیق	باید ابتدا تحقیق کنید	
واز	چیچینی-یاناً فأندر چۆتؤ واز کۆنیدی	پرواز	گنجشک‌ها را نگاه کن چگونه پرواز می‌کنند	
واز و ولنگ	زاکان یارک ^۲ دۆرۆن چي واز و ولنگي کۆنیدی	جست و خیز	بچه‌ها در پارک چه جست و خیزی می‌کنند	
وازده	مرأ وازده بأورده	به تنگ آمدن	من را به تنگ آورده است	
وازن	تي کفشأ وازن بیشیم	بیوش	کفش‌ات را بیوش برویم	
واسئن	اۆن چیه ترأ وأسئن دري؟	مالیدن	آن چیست داری به خودت می‌مالی؟	
واسرأ دان	أمرأ واسرأ دأ	پی نخود سیاه فرستادن	ما را پی نخود سیاه فرستاد	
واسؤجانه	أمي خؤنا واسؤجانه تا خؤ مدرکأ فأكيفت	تا نهایت سوزاند	خون ما را تا نهایت سوزاند تا مدرک‌اش را گرفت	
واسؤخسته	ترأ واسؤخسته آدم هفتاد سال ياکي نأره	برخورد کرده	آدم به تو برخورد کند تا هفتاد سال پاک نیست	
واش	گاب ^۲ ره خاش فؤکؤنه سک ^۲ ره واش	علف	برای گاو استخوان می‌ریزد برای سگ علف	
واشان	بؤشؤ جايأ وایشان	پهن کن	برو رختخواب را پهن کن	
واشکاف	أ پرهن ^۲ درزأ واشکاف	بازکن	درز این پیراهن را باز کن	
واشکاف	مرأ حالي نؤبؤسته، ایچه واشکاف	بیشتر توضیح بده	متوجه نشدم، کمی بیشتر توضیح بده	
واشکافیدی	باهار ^۲ وخت گؤلان واشکافیدی	می‌شکفند	فصل بهار گل‌ها می‌شکفند	
والان	تي پرهنا اؤيا والان	آویزان کن	پیراهن‌ات را آن جا آویزان کن	
والنگ	نیصف ^۲ را والنگأ دأ	انصراف	نیمه راه انصراف داد	
والیشتن	گاب خؤ مانده والیشتن دره	لیسیدن	گاو دارد گوساله‌اش را می‌لیسد	

وامختن	چي-يا وأمختن دري؟	جستجو	چه چیزی را جستجو می‌کنی؟
وامختن دري	چي-يا وأمختن دري؟	جستجو می‌کنی	چه چیزی را جستجو می‌کنی؟
واهیل	مي ديل واهيلاً بؤسته	بی تاب	دلم بی تاب شده است
واویجان	مائي-يا خؤب واویجان	برشته کن	ماهی را خوب برشته کن
واوین	أ خالاً واوین	ببر	این شاخه را ببر
واپس	چي ره واپس شؤن دري؟	عقب	برای چه داری به عقب می‌روی؟
واپلکه	تياناً بڼه بدأ ايیچه واپلکه	خیس بخورد	دیگ را بگذار کمی خیس بخورد
واچرد	تا ناناً بیده نیصفاً وأچرد	تکه‌ای از چیزی را کندن	به محض دیدن نان نیمی از آن را کند
واکارید	بعضي-يان خائید اُمي میاناً واکارید	شکرآب کنند	بعضی‌ها می‌خواهند بین ما را شکرآب کنند
واکاشته	أمرأ اياً واکاشته	به انتظار گذاشت	ما را این‌جا به انتظار گذاشت
واکاشته	أمرأ اياً واکاشته	منتظر گذاشت	ما را این‌جا منتظر گذاشت
واگیر	أنّ مار أنّ گباً واگیر کونه	تصدیق حرف	مادرش حرف او را تصدیق می‌کند
وخت	باهارّ وخت اُيم گیلان	فصل	فصل بهار به گیلان می‌آیم
ودره	او ودره' فادن مرأ	سطل	آن سطل را به من بده
ورأچوک	بامؤ اُمي ورأچوک بینیشه	در کنار	آمد در کنار ما نشست
ورجا	کیتابان اُمدّ ورجا نها	نزد	کتاب‌ها نزد احمد است
ورف	أچور ورف کي تا هسأ بیده بؤ؟	برف	این‌گونه برف چه کسی تا حالا دیده بود؟
ورگ	ایتأ سبا ورگ بیدئم	گرگ	یک گرگ سپاه دیدم
وسته	هأنقد مرأ وسته	کافی است	همین قدر برای من کافی است
ول	آتشّ ولا فأندر	شعله آتش	شعله آتش را نگاه کن
ولکي	ايیچه بئسید ولکي اُمیرم بأیه	شاید	کمی صبر کنید شاید امیر هم بیاید
ولگ	مي اینستا ولگا دأري؟	صفحه	صفحه اینستاگرام من را داری؟
ولگ	پئیز ولگان چي خوشگیلاً بید	برگ	در پاییز برگ‌ها چه زیبا می‌شوند
وهاشته	مي پئر مرأ وهاشته بأیم	اجازه داد	یدرم به من اجازه داد بیایم
ویریزانه	أمرأ اُمي جا سر ویریزانه	بلند کرد	ما را از جایمان بلند کرد
ویریزانه	خابّ جا اُمرأ ویریزانه	بیدار کرد	ما را از خواب بیدار کرد
ویریشدد	گیلکان هأتؤئید، مشروطه زما تم هأ	قیام کردند	گیلک‌ها همین‌گونه هستند، در زمان

ایوار ویریشته	ایوار ویریشته	مشروطه هم به یک باره قیام کردند
ویریشته	اؤن کیسه ویریشته؟	بلند شد
ویریشته	بۆشؤ بیدین زای ویریشته؟	بیدار شد
ویشتا	مرأ ویشتایه	گرسنه هستم
ویشتار	ویشتار آب دۆکۆن	بیشتر آب بریز
وینی زئک	تی دۆماغ وینی زئکأ یاکۆن	آب بینیات را پاک کن
ویگیر	گۆشی-یا ویگیر	گوشی را بردار
ۆلش	بیأ بیشیم ۆلش چینی	بیا برویم تمشک بچینیم
یا	أنا خائنی یا اؤنا؟	این را می خواهی یا آن را؟
یاره	خالیشواشأ فادن می مآر ته ره یاره	پونه را به مادرم بده برای تو می ساید
یاور	تأنید مرأ یاور بدید؟	می توانید به من کمک کنید؟
پئر	می پئر بۆشؤ کار ُ سر	پدرم سر کار رفت
پئر و مآر	می پئر و مآر بخانه نئسائید	پدر و مادرم خانه نیستند
پئر زن	همه-تا پئر زن کی بد نی-ئید	تمام نامادری ها که بد نیستند
پئله	چائی-یا دۆکۆن پئله دۆرۆن	چای را درون نعلبکی بریز
پئنج	پئنج تا نان خایم	پنج عدد نان می خواهم
پئنجا	زری-یم خۆ پئنجا ریالاً فادأ	زری هم پنجاه ریال اش را داد
پا بسر	زاكأ پا بسر كۆدن نوأ	از روی بچه عبور نکن
پا تۆك	تی پا تۆك ُ سر بئس خانه دۆرۆنا فآندر	روی نوک پایت بایست داخل خانه را نگاه کن
پابرانده	پابرانده صارا شوئن نوأ	پابرهنه به حیاط نرو
پاخت	دگرا بۆخۆردم پاхта بۆستم زیمین ُ سر	تلوتلو خوردم روی زمین پهن شدم
پاستن	كۆجی زاكانا وا پاستن	از بچه های کوچک باید محافظت کرد
پاماله	أن لؤاس ُ پاماله-یه	این رد پای روباه است
پایی	أمی پایی بۆبۆسته	ما را تعقیب کرد
پاچ	آدم پاچ ببه أمما آردال نبه	آدم کوتاه قد باشد اما بلند قد بی قواره نباشد
پاک	پاک خۆرا بزه نیشتاوستن	به کل خودش را به نشنیدن زد

پاک	سبزي-يانا پاکودي؟	تميز	سبزی‌ها را تمیز کردی؟
یت	أمي مؤبل یت دسته بزه	کرم چوب‌خوار	دسته مبل ما را کرم چوب‌خوار خورده است
پراً گرفته	زای تا حق ماراً بیده پراً گرفته	بسیار خوشحال شد	کودک به محض دیدن مادرش بسیار خوشحال شد
پراً گيفتيد	چيچيني-يان تا ييجايأ بیده-ئيد پراً گيفتيد	پرواز کردند	گنجشک‌ها تا گربه را دیدند پرواز کردند
پرکاله	ايتأ پرکاله سئب مرأ فأدن	تکه	یک تکه سیب به من بده
پرکيم	سرمائي کرأ پرکيم	می‌لرزیم	از سرما داریم می‌لرزیم
پس	وا ويشتر حق یت سأي بؤکؤنم نيويره پس دکفم	عقب	باید بیشتر تلاش کنم وگرنه عقب می‌افتم
پس بمأنسته	تي پس-بمانسته غذايأ فؤکؤن چيري- يان یت ره	باقی مانده	باقی‌مانده غذايت را برای پرنده‌ها بریز
پس یت پؤشت	أشانأ ببر او پس یت پؤشت تآود	در آخرها	این‌ها را ببر در آن آخرها ببنداز
پس یت کؤن یت قاف	مي تؤمانأ ببرده پس یت کؤن یت قاف بنا	پشت کوه قاف	شلوارم را برده پشت کوه قاف گذاشته
پسرزأك	پسرزأك، آن یت تامأ دکفه	پسرچه	پسرچه است، هوس می‌کند
پسي	آن یت پسي تي درزأ فأرس	بعد از	بعد از این به درس‌ات برس
پسي	شام یت پسي أيم شيمي خانه	بعد از	بعد از شام به خانه شما می‌آیم
پشه دام	تاوستانان أگه پشه-دام نمانه، خؤفتن نشأ	پشه‌بند	تابستان‌ها اگر پشه بند نباشد، نمی‌شود خوابید
پلکان	پلکان یت سر نيشتن نوأ	پله	روی پله‌ها ننشین
پيت	أمي سئخان همه ييتأ بؤستد	عُر	تمام سیخ‌های ما عُر شده‌اند
پيسخاله	ايتأ پيسخاله نمک دؤکؤن	کمی	کمی نمک بریز
پيش	علی أمرأ پيش دکفته	جلو	علی از ما جلو زد
پيش	پيش کيسه؟	شروع کننده بازی	شروع کننده بازی چه کسی است؟
پيش دؤد	مي پيش دؤد کؤيأ نهأ؟	پیش‌بند	پیش‌بندم کجاست؟
پيش گب	کيتاب تؤمانأ بؤسته بمانسته آن یت پيش گب	مقدمه	کتاب تمام شده مقدمه‌اش مانده است

پیشاشو	فردا آمي مئمانان آئیدی و بیشیم آشان ۛ پیشاشو	پیشواز	فردا مهمان‌های ما می‌آیند باید به پیشوازشان برویم
پیل	می دس پیل بۆکۆده	تاول	دستم تاول زده است
پيله	ایتا پيله سئب مرأ فادن	بزرگ	یک سیب بزرگ به من بده
پيله مار	دیرو تی پيله مارأ بیدئم	مادربزرگ	دیروز مادربزرگت را دیدم
پيله پئر	می پيله پئر بۆشو دریا	پدربزرگ	پدربزرگم به دریا رفت
پيله-سؤس	زاکم آنقد پيله-سؤس؟	فضول	بچه هم این قدر فضول؟
پیلکی	ها پیلکی آدم خو گب زئنا نانه	بزرگی	آدم به این بزرگی حرف زدنش را بلد نیست
پینیک	تی رختان همه پینیک بزئکه	وصله	تمام لباس‌هایت وصله خورده است
پینیک-پاره	پینیک-پاره رختان تازگی داب بؤبؤسته	وصله پینه	لباس‌های وصله پینه جدیدن مد شده است
پیچ واپیچ	أ مؤصو پور پیچ واپیچ	پیچیده	این موضوع خیلی پیچیده است
پیچأ	پیچأ کیشکائان ۛ ره جوخؤفته دأره	گره	گره برای جوجه‌ها کمین کرده است
پیچاک	پیچاک ۛ وینجی-یا مانه	چسبنده	مانند سقز چسبنده است
پل	ترا پلا کؤنمه	تکه تکه	تو را تکه تکه می‌کنم
پلف	تی پلف ۛ شکما آبا کون	چاق	شکم چاقات را آب کن
پوتار	ایا چی فۆکۆدی؟ پوتارا کۆده	مورچه	این‌جا چه ریختی؟ مورچه جمع شده است
پوتو	ترا پوتو دشان	پتو	پتو روی خودت بپنداز
پور	اوتوبؤسانا آدم دره پور	پر	اتوبوس‌ها پر از آدم است
پورا کون	تیانا آب دۆکون پورا کون	پرکن	دیگ را آب بریز پر کن
پورد	آهین پوردا دواریم دنه فارسیم	پل	از پل آهنی عبور کنیم دیگر می‌رسیم
پؤسته ایشکنه-ئی	خؤشحالی جا پؤسته ایشکنه-ئی	بشکن می‌زد	از خوشحالی بشکن می‌زد
پؤشت	بؤشو فاندرد ۛ پؤشت کی ایسا؟	پشت	برو نگاه کن پشت در کیست؟
پؤشتابد	تی پؤشتابدأ اوسان بیشیم	کوله‌پشتی	کوله‌پشتی‌ات را بردار برویم
پؤشتین	گیلک گیلک ۛ پؤشتینه	پشتیان	گیلک پشتیان گیلک است
پول	ایچه پول داری مرأ فادی؟	پول	کمی پول داری به من بدهی؟

پۆلۆک	می پرهن ۛ پۆلۆک بکفته	دکمه	دکمه پیراهنم افتاده است
چاڭکۆنم	کرا خانە چاڭکۆنم	می سازم	در حال ساختن خانه هستم
چاڭکۆنه	بۆشۆ رمضان ۛ ویجا، اۆن تانه تی کارا چاڭکۆنه	درست می کند	نزد رمضان برو، او می تواند کار تو را درست کند
چۆ	چۆ دکفته'نا باور کۆدن نوأ	شایعه	شایعه ها را باور نکن
چۆرنیلی	أ چۆرنیلی پرهنا دیرو بیهئم	بنفش	این پیراهن بنفش را دیروز خریدم
چئل	چئل سال پیش آیا بامۆبۆم	چهل	چهل سال قبل این جا آمده بودم
چا	بۆشۆ چا جا آب واغۆش	چاه	برو از چاه آب بکش
چار	چار تا کۆئی مرأ فآدن	چهار	چهار عدد کدو به من بده
چارپاچه	چارپاچه نیشته بۆ	چهار زانو	چهار زانو نشسته بود
چارچاک	درا چارچاک بنا	چارطاق	در را چهارطاق گذاشت
چالکا	چالکا میان دنکفی	چاله	داخل چاله نیفتی
جان	وحیدأ بیدئم ایتأ کیسه بج بچانأ گيفته بۆ	دوش	وحید را دیدم یک کیسه برنج بر روی دوش گرفته بود
چاپ چاپ	بۆلبۆل کرا چاپ چاپ زنه	چهجهه	بلبل دارد چهجهه می زند
چاپلا	خۆشالی جا کرا چاپلا زنه	کف زدن	از خوشحالی دارد کف می زند
چاک	غذا بۆ ها چاکا پۆرا کۆده	فضای اطراف	بوی غذا فضای اطراف را پر کرده است
چرت ۛ چۆلا	دنه کرا چرت ۛ چۆلا گی	مزخرف	دیگر داری مزخرف می گویی
چرخ	دیرو ایتأ چرخ بیهئم	دوچرخه	دیروز یک دوچرخه خریدم
چرخستن	هاچین اُمی دۆر چرخستن دریم	چرخیدن	بیخودی داریم دور خودمان می چرخیم
چف	أنقد بۆخۆفتی چف بۆکۆدی	ورم	آن قدر خوابیدی ورم کردی
چفت	درا چفتا کۆدی؟	بستن	در را بستی؟
چفتن	سرمائی چفتن دۆستیم	یخ بستن	از سرما یخ زدیم
چمچه	چمچه بیدئی؟	ملاقه	ملاقه را دیده ای؟
چنتا	تۆ چنتا آغۆز دأری؟	چند عدد	تو چند عدد گردو داری؟
چندر	شیمی خانه چندر دۆره	چه قدر	خانه شما چه قدر دور است
چیشه	أن چیشه؟	چیست	این چیست؟
چیشتن	کرا غذائانا ایتأ ایتأ چیشتن درم	مزه کردن	دارم یکی یکی غذاها را مزه می کنم

چيچال	تي دسا چيچال ۋ آب ۋ مرا ۋوشور	ولرم	دست‌هايت را با آب ولرم بشور
چيچيني	ايمرو ايتا چيچيني-يم نيدئم	گنجشک	امروز یک گنجشک هم نديدم
چسک	هرچي ۋوگؤفتم تونم بيا، ۋوگؤفت چسک	خير	هرچه گفتم تو هم بيا، گفت خير
چلک	چرک	تي چلک ۋ پرهنا ۋوشور	پيراهن چرکات را بشور
چک ۋ پر	سينه-آبا نانستي هاجين چک ۋ پر زئي	دست و يا زدن	شنا کردن بلد نبود بيهوده دست و پا می‌زد
چکستن	ايسيندا فاندرا چوتو چکستن دره	پريدن اسفند هنگام سوختن	اسفند را نگاه کن چگونه دارد می‌پرد
چو	خوشک ۋ چو هيمه ره خو به	چوب	چوب خشک برای هيضم خوب است
چوب	چوب خوري-يا	کتک	کتک می‌خوري‌ها
چوتو	آن چوتو کار کونه؟	چگونه	این چگونه کار می‌کند؟
چول	تي کفش چول ۋوکودي	گل	کفشات را گلی کردی
چوله	ايتا کيبريت چوله مرا فادن	چوب کبريت	یک دانه چوب کبريت به من بده
چوم	مي چوم نيدينه	چشم	چشمم نمی‌بيند
چوم برا	چوم برا ۋوم آکه آيه	منتظر	منتظر بودم چه وقت می‌آيد
چوم دکف	آ خانه چوم دکف بد ني-يه	چشم انداز	چشم انداز این خانه بد نيست
چومليز	مرا چومليز بيگيفته	نیشگون	من را نیشگون گرفت
کاشکارات	ايتا کاشکارات دار ۋ جور نيسته	زاغ	یک زاغ بالای درخت نشسته است
کوتر	کوترانا سرادن	کبوتر	کبوترها را رها کن
کور	او کورا فاندرا	دختر	آن دختر را نگاه کن
کورأ	کورأ بيشيم؟	کدام طرف	کدام طرف برويم؟
کول	بنا خو کول ۋ سر	شانه	روی شانه‌اش گذاشت
کول	آ چاقو کوله	کند	این چاقو کند است
کویأ	مي شارر کویأ نهأ؟	کجا	شارر من کجا است؟
کویأن	اوشانا کویأن بيدئي؟	کجاها	آن‌ها را کجاها ديده‌ای؟
کویتا	کویتا دسکش تي شين ايسه؟	کدام یک	کدام دستکش مال تو است؟
کويدانه	کويدانه-يا گي؟	کدام یک	کدام یک را می‌گویی؟
کنخودامردي	تي کنخودامردي ته ره بدر خوره	داوری	داوری‌ات به درد خودت می‌خورد

کئن کئن	کئن کئن دأشتي اَکِه اُئي	اين يا آن يا کردن	اين يا آن يا می‌کرد که چه زمان می‌آیی
کئوانی	می کوْجی کوُر خوُره ایتا کئوانی-یه	کدبانو	دختر کوچک من برای خودش یک کدبانو است
کاباسی	کاباسی باوردیم	نحسی	دچار نحسی شدیم
کاس	تی کاس چومأ خوش دارم	چشم‌آبی	چشم‌های آبی‌ات را دوست دارم
کاسه	ایتا کاسه پلا مه ره دۆکۆن	بشقاب	یک بشقاب پلو برای من بریز
کال	أ به کاله	نارس	این به نارس است
کاکا	ایچه کاکا چاکۆن بوخۆریم	نوعی شیرینی خانگی	کمی شیرینی درست کن بخوریم
کخ	أ شامیو کخ نۆکۆنه	کف	این شامپو کف نمی‌کند
کرا	کرا شم	در حال	در حال رفتن هستم
کرد کار	تی کرد کار چاکۆن	رفتار	رفتارت را درست کن
کرچ	پۆر کرچه	ترد	خیلی ترد است
کرک	کرکان کتکتاس کۆنیدی	مرغ	مرغ‌ها قدقد می‌کنند
کش	اۆن کیسه او کش نیشته؟	گوشه	آن کیست آن گوشه نشسته است؟
کشه	بیأ می کشه	آغوش	در آغوش من بیا
کشک	دۆمرتبه کشکأ بوستی؟	لوس	دوباره لوس شدی؟
کفته	تی میداد زیمین سر گفته	افتاده است	مداد تو روی زمین افتاده است
کل	أ مردای کله	کچل	این مرد کچل است
کلانه	بوْشۆ او کلانه باور	منقل	برو آن منقل را بیاور
کلاچ	کلاچ پینیرا اؤساد	کلاغ	کلاغ پنییر را برداشت
کلاچ ملاچی	أمیرحۆسئن ایتا کلاچ ملاچی پرهن دۆکۆده بو	سیاه و سفید	امیرحسین یک پیراهن سیاه و سفید پوشیده بود
کلماجین	أ سئب کلماجینه	کرم‌خورده	این سیب کرم‌خورده است
کله	بوْشۆ کله واگیران	اجاق	برو اجاق را روشن کن
کی	کی تأنه می مرأ بایه؟	چه کسی	چه کسی می‌تواند با من بیاید؟
کی	من کی بامؤم	که	من که آمدم
کیتاب	أ کیتاب می شینه	کتاب	این کتاب مال من است
کیس	می رختان کیس بوخۆرده	چروک لباس	لباس‌هایم چروک شده است

کیشو	میداد کیشو دۆرۆن نئابۆ	کشو	مداد داخل کشو نبود
کیشکا	کیشکائانا فۆران	جوجه مرغ	جوجه‌ها را دور کن
گئل	بۆشۆ ایتا گئل مه ره بأور بینیشینم	چهاریایه کوچک	برو یک چهاریایه کوچک برایم بیاور بنشینم
گوار	أمان گوار اُمرأ غذا چاکونیم	تره	ما با تره غذا درست می‌کنیم
گگج	سبزی-یان دۆرۆن گگج مرأ ویشتر خۆش آیه	شاهی	میان سبزی‌ها شاهی را بیشتر دوس دارم
کو	بیأ بیشیم کو	کوه	بیا به کوه برویم
کۆجدانه	می کۆجدانه برارأ بیدئی؟	کوچک	برادر کوچک من را دیده‌ای؟
کۆدن	چی کۆدن دري؟	انجام دادن	داری چه کاری انجام می‌دهی؟
کۆده	هوا سردأ کۆده	شده است	هوا سرد شده است
کۆر قۆقۆ	کۆر قۆقۆیا فآندر	جغد	جغد را نگاه کن
کۆرش	می غذا همه کۆرشأ بۆ	جزغاله	تمام غذایم جزغاله شد
کۆرش	می غذا کۆرشأ بۆ	جزغاله	غذایم جزغاله شد
کۆشتن	پۆتارانا کۆشتن نوأئید	کشتن	مورچه‌ها را نکشید
کۆلک	کاموا کۆلکأ بۆسته	درهم	کاموا درهم شده است
کۆمۆش	کۆمۆشأ فآندر	لاک پشت	لاک پشت را نگاه کن
کۆناکۆنا	کۆچه دوسته بۆ کۆناکۆنا واگردستیم	عقب عقب	کوچه بسته بود عقب عقب برگشتیم
کۆنه	أ دارأ کۆنه سخته	ریشه	این درخت قوی است
کۆنه مۆنه	کۆنه مۆنه کۆدن نوأ	تردید	تردید نکن
کۆنۆس	کۆنۆس خآیی؟	ازگیل	ازگیل می‌خواهی؟
کۆکلا	کۆکلا دیچئن دره	توطئه	دارد توطئه می‌کند
گۆرخانه	ایمرۆ گۆرخانه وارش بۆ	رعد	امروز باران با رعد بود
گۆزکا	گۆزکایأ بیده-ئی؟	قورباغه	قورباغه را دیدی؟
گئسه	خۆ مۆئانا گئسه کۆنه	بافتن مو	موهایش را می‌بافد
گاب	رجب خۆ گابأ فۆرۆختن دره	گاو	رجب دارد گاوش را می‌فروشد
گاره	جغله ببر گاره دۆرۆن بۆخۆسان	گهواره	نوزاد را ببر در گهواره بخوابان
غاز	می گاز مرأ در کۆنه	دندان	دندانم درد می‌کند

دیشب خواب بودی دندان‌هایت را به هم می‌ساییدی	ساییدن دندان‌ها به هم	دیشب خوفته-بی گاز ایشکره کۆدی	گاز ایشکره
مگر پای تو ناراست است؟	پای ناراست	تی پا گاچه مگه؟	گاچ
بعضی اوقات از این طرف عبور می‌کنم	بعضی اوقات	گاگلف ارا دواو کۆنم	گاگلف
این سخن که دارم می‌گویم برای سال‌های دور است	سخن	ا گب کی گوفتن درم اوار سالان ^۲ شینه	گب
با من سخن بگو	سخن	می امرأ گب بزن	گب
به اجبار می‌خواست از من حرف بکشد	حرف بکشد	بوژور خاستی می جا گب جکشه	گب جکشه
با خبرچین حرف نزن	خبرچین	گب خبربر ^۲ مرا گب زنن نوأ	گب خبربر
حرف تو حرف آورد	حرف تو حرف	گب گب ^۲ سر باورده	گب گب ^۲ سر
سر بده بیاید	سر بده	گرا دن بایه	گرا دن
بیا این‌جا ببینم آهای کج و کوله	کج و کوله	ایا بیا بینم یه گراپنت	گراپنت
دورهمی ما به هم خورد	دورهمی	امی گرد ^۲ کله ^۱ لاف دکفته	گرد ^۲ کله
همین اطراف قدم می‌زدیم	قدم زدن	هرا گردستن دییم	گردستن
پشت گردنم جوش زده است	پشت گردن	می گردن یسه-یا جوش بزه	گردن یسه
همین اطراف قدم می‌زنیم	قدم می‌زنیم	هرا گردیم	گردیم
غذای موش گردو است	موش	گرزه خوراک آغوزه	گرزه
زنبور من را نیش زد	زنبور	گرزک مرا بگشته	گرزک
دارد باد گرم می‌آید	باد گرم	گرمش امون دره	گرمش
سر و صدای بچه‌ها اجازه نداد بخوابم	سر و صدا	زاکان ^۲ گرگر وناشته بوخوسم	گرگر
به پنجره خیره بودم	خیره	درجکا گلاس بوم	گلاس
از جانب خودش می‌گوید	می‌گوید	خوره گه	گه
من را قلقلک نده	قلقلک	مرا گیج گیجی دان نوأ	گیج گیجی
از موی فر خوشم می‌آید	موی فر	گیرینجی مو مرا خوش آیه	گیرینجی
آب هویج برای چشم خوب است	هویج	گرز ^۲ آب چوم ^۲ ره خو به	گرز
میرزا کوچک خان یک شخصیت بزرگ بود	شخصیت	میرزا کوچی خان ایتا پيله گل بو	گل
با فاصله بنشینید	با فاصله	گل ^۲ ف بینیشینید	گل ^۲ ف

گۆد	مي مرد ٲ گۆدان ديرو بامؤبيد أمي خانه	خانواده	ديروز خانواده شوهرم به خانه ما آمده بودند
گۆده	خو رختانأ گۆده بؤكۆد	قلمبه	لباس‌هايش را قلمبه كرد
گۆزارش	ايمشب وا مي گۆزارشأ تۆمانأ كۆنم	گزارش	امشب بايد گزارشم را تمام كنم
گۆش ٲ كۆن	مي گۆش ٲ كۆن بؤگؤفته	دم گوش	دم گوشم گفـت
گۆل	أ گۆلأ ته ره بيهئم	گل	اين گل را براي تو خريدم
گۆلاز	أمي گۆلاز آن ٲ كي گيلكيم	افتخار	افتخار ما اين است كه گيلك هستيم
گۆلدان	مي گۆلدان بشكفته	گلدان	گلدانم شكست
گۆلي	مي گۆلي مرأ در كونه	گلو	گلويم درد مي‌كند
گۆمار	گۆمار ٲ يۆشت جؤخؤفت	بوته‌های خار	پشت بوته‌های خار پنهان شد
گۆمگۆمه	مي گۆش ٲ كۆن گۆمگۆمه كۆدي	پچ پچ	دم گوشم پچ‌پچ مي‌كرد